

EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
NÁRODOHOSPODÁRSKA FAKULTA

Evidenčné číslo: 101006/I/2020/36086129772213764

**VÝSLEDOK HOSPODÁRENIA V ÚČTOVNÍCTVE, JEHO
ZISŤOVANIE, ČLENENIE A ANALÝZA**

Diplomová práca

EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
NÁRODOHOSPODÁRSKA FAKULTA

**VÝSLEDOK HOSPODÁRENIA V ÚČTOVNÍCTVE, JEHO
ZISŤOVANIE, ČLENENIE A ANALÝZA**

Diplomová práca

Študijný program: Financie

Študijný odbor: Ekonómia a manažment

Školiace pracovisko: Katedra financií

Vedúci záverečnej práce: Ing. Zuzana Staríčková, PhD.

Bratislava 2020

Bc. Veronika Danišová

Čestné vyhlásenie

Čestne vyhlasujem, že záverečnú prácu som vypracovala samostatne a že som uviedla všetku použitú literatúru.

Dátum:

.....

Bc. Veronika Danišová

ABSTRAKT

DANIŠOVÁ, Veronika: *Výsledok hospodárenia v účtovníctve, jeho zisťovanie, členenie a analýza*. – Ekonomická univerzita v Bratislave. Národohospodárska fakulta; Katedra financií. – Vedúci záverečnej práce: Ing. Zuzana Staríčková, PhD. – Bratislava: NHF EU, 2020, 62s.

Účelom záverečnej práce je explikovať problematiku výsledku hospodárenia v účtovníctve a vymedziť jeho teoretické a praktické aspekty v účtovníckej praxi. Súčasťou diplomovej práce je zaradenie, zozbieranie všeobecných poznatkov o vysporiadaní výsledku hospodárenia v obchodných spoločnostiach, jeho členení a zisťovaní. Výsledok hospodárenia budeme zisťovať na základe analýzy nákladov a výnosov za sledované obdobie vo vybranej spoločnosti ADVOK, s. r. o. Neoddeliteľnou súčasťou analýzy výsledku hospodárenia je jeho prezentácia v účtovnej závierke. Práca je rozdelená do štyroch kapitol. Obsahuje 7 grafov a 16 tabuliek. Prvá kapitola diplomovej práce opisuje súčasný stav riešenej problematiky v Slovenskej republike a v Spojených štátoch amerických z pohľadu právnej úpravy výsledku hospodárenia, účtovníctva. Je venovaná základným pilierom, ktoré tvoria legislatívne predpisy a účtovné zásady. Druhá kapitola opisuje ciele, ktoré sme si stanovili, metódu a metodiku zvolenú pri dosahovaní uvedených cieľov. Tretia kapitola definuje základné pojmy v oblasti výsledku hospodárenia, náklady, výnosy, časové rozlíšenie nákladov, výnosov, zisk, stratu, vysporiadanie výsledku hospodárenia a spôsoby jeho prezentácie v účtovnej závierke. Štvrtá a zároveň záverečná kapitola obsahuje praktickú aplikáciu teoretických poznatkov v spoločnosti ADVOK, s. r. o., uskutočnenú analýzou nákladov, výnosov a výsledku hospodárenia na základe účtovnej závierky za obdobie 4 rokov. Obsahuje aj analýzu vybraných finančných ukazovateľov a odporúčania do budúcnosti na základe zistených výsledkov diplomovej práce.

Kľúčové slová:

výsledok hospodárenia, náklady, výnosy, účtovná závierka, finančné ukazovatele

ABSTRACT

DANIŠOVÁ, Veronika: *Profit and loss in accounting, its survey, breakdown and analysis*. – University of Economics in Bratislava. Faculty of National Economy. Department of Finance – Thesis supervisor: Ing. Zuzana Staríčková, PhD. – Bratislava: NHF EU, 2020, 62p.

The aim of this diploma thesis is to explain the issue of trading income in accounting and to define its theoretical and practical aspects in accounting practice. The objective is to classify and collect general knowledge about the settlement of the trading income in business companies, its classification and detection. We will determine the trading income based on the cost-benefit analysis for the period under review in the selected company ADVOK, s.r.o. An integral part of the trading income analysis is its presentation in the statement of finances. The thesis is divided into four chapters. It contains 7 graphs and 16 tables. The first chapter of the thesis describes the current state of the solved issues in the Slovak Republic and the United States of America in terms of the legal regulation of trading income and accounting. It is devoted to the basic pillars that form legislation and accounting principles. The second chapter describes the objectives we have set, the method and methodology chosen to achieve them. The third chapter defines the basic terms in the field of trading income, expenses, revenues, accrued expenses, revenues, profit, loss, settlement of the trading income and ways of its presentation in the financial statements. The fourth and final chapter contains practical application of theoretical knowledge. In the final part of the diploma thesis we applied the theoretical knowledge to a concrete company ADVOK, s.r.o., in which we have analyzed the costs, revenues and trading income for the period of 4 years based on the financial statements. We then analyzed selected financial indicators and suggested recommendations for the future based on the findings of our thesis.

Keywords:

trading income, costs, revenues, financial statements, financial indicators

Zoznam tabuliek a grafov

strana

Tabuľka 1 Princíp členenia výnosov a nákladov na účel zistenia výsledku hospodárenia pred zdanením.....	21
Tabuľka 2 Výsledok hospodárenia v schvaľovaní.....	27
Tabuľka 3 Celkové náklady spoločnosti ADVOK, s.r.o. za obdobie rokov 2016-2019...	35
Tabuľka 4 Vývoj nákladových položiek spoločnosti ADVOK, s. r. o. za obdobie rokov 2016-2019.....	37
Tabuľka 5 Vývoj nákladov na finančnú činnosť za obdobie rokov 2016-2019.....	42
Tabuľka 6 Vývoj výnosov spoločnosti ADVOK, s. r. o. za obdobie rokov 2016-2019.....	43
Tabuľka 7 Výnosy z hospodárskej činnosti spoločnosti ADVOK, s. r. o. za obdobie rokov 2016-2019.....	45
Tabuľka 8 Výsledok hospodárenia spoločnosti ADVOK, s. r. o. za obdobie rokov 2016-2019.....	47
Tabuľka 9 Rentabilita nákladov spoločnosti ADVOK, s. r. o. za sledované obdobie rokov 2016-2019.....	50
Tabuľka 10 Rentabilita nákladov spoločnosti ADVOK, s. r. o. za sledované obdobie rokov 2016-2019.....	50
Tabuľka 11 Rentabilita tržieb spoločnosti ADVOK, s. r. o. za sledované obdobie rokov 2016-2019	51
Tabuľka 12 Rentabilita celkových vložených prostriedkov spoločnosti ADVOK, s. r. o. za sledované obdobie rokov 2016-2019	51
Tabuľka 13 Rentabilita vlastného imania spoločnosti ADVOK, s. r. o. za sledované obdobie rokov 2016-2019	52
Tabuľka 14 Ukazovateľ likvidity 1. stupňa za sledované obdobie rokov 2016-2019 pre spoločnosť ADVOK, s. r. o.	52
Tabuľka 15 Ukazovateľ likvidity 2. Stupňa za sledované obdobie rokov 2016-2019.....	53
Tabuľka 16 Ukazovateľ likvidity 3. stupňa za sledované obdobie rokov 2016-2019.....	53
Graf 1 Celkové náklady spoločnosti ADVOK, s. r. o. za sledované obdobie rokov 2016-2019.....	36
Graf 2 Podiel nákladov na hospodársku činnosť na celkových nákladoch spoločnosti v roku 2016.....	40
Graf 3 Podiel nákladov na hospodársku činnosť na celkových nákladoch spoločnosti za rok 2019.....	41
Graf 4 Vývoj nákladov na finančnú činnosť za obdobie rokov 2016- 2019.....	42
Graf 5 Vývoj celkových výnosov za sledované obdobie rokov 2016-2019.....	44
Graf 6 Vývoj výnosov z hospodárskej činnosti spoločnosti ADVOK, s. r. o. za sledované obdobie rokov 2016-2019.....	46
Graf 7 Vývoj výsledku hospodárenia po zdanení spoločnosti ADVOK, s. r. o. za obdobie rokov 2016-2019.....	48

OBSAH

Úvod	9
1 Súčasný stav riešenej problematiky doma a v zahraničí	11
1.1 Právna úprava výsledku hospodárenia v Slovenskej republike	11
1.2 Legislatívny rámec účtovníctva v USA – US GAAP	15
2 Cieľ práce, metodika skúmania a metódy.....	18
2.1 Cieľ práce.....	18
2.2 Metodika skúmania a metódy	18
3 Charakteristika základných pojmov v oblasti výsledku hospodárenia.....	20
3.1 Náklady	20
3.2 Výnosy	22
3.3 Časové rozlíšenie výnosov a nákladov	23
3.4 Výsledok hospodárenia	24
3.5 Vysporiadanie výsledku hospodárenia v obchodných spoločnostiach	26
3.6 Schvaľovanie a zverejňovanie účtovnej závierky v roku 2019.....	29
3.7 Prezentácia výsledku hospodárenia v účtovnej závierke	31
3.7.1 Súvaha	31
3.7.2 Výkaz ziskov a strát.....	33
3.7.3 Poznámky	33
4 Výsledky práce a diskusia	35
4.1 Náklady spoločnosti ADVOK, s. r. o.....	35
4.1.1 Náklady na hospodársku činnosť	37
4.1.2 Náklady na finančnú činnosť.....	41
4.2 Výnosy spoločnosti ADVOK, s. r. o.....	43
4.2.1 Výnosy z hospodárskej činnosti	44
4.2.2 Výnosy z finančnej činnosti	46
4.3 Výsledok hospodárenia ADVOK, s. r. o.....	46
4.4 Finančná analýza vybraných ukazovateľov advokátskej kancelárie ADVOK, s. r. o.	49
4.4.1 Analýza rentability advokátskej kancelárie ADVOK, s. r. o.	49
4.4.2 Analýza likvidity advokátskej kancelárie ADVOK, s. r. o.	52
4.4.3 Analýza ukazovateľov zadlženosti v spoločnosti ADVOK, s. r. o.	54
4.5 Odporúčania pre advokátsku kanceláriu ADVOK, s. r. o. a diskusia.....	54

Záver	57
Zoznam použitej literatúry	59

Úvod

V súčasnej dobe plnej meniacich sa podmienok na trhu a vysokej konkurencie je pre podnikateľský subjekt veľmi dôležité, aby sledoval výšku svojich výdavkov, príjmov, výnosov, nákladov, a z toho vyplývajúcu výšku výsledku hospodárenia. Podrobnou analýzou jednotlivých druhov nákladov a výnosov podnik sleduje svoju finančnú situáciu, celkové hospodárenie, čo napomáha v prípade nepriaznivých hospodárskych výkyvov včas reagovať na vzniknutú situáciu. Výsledok hospodárenia je veľmi dôležitým ukazovateľom finančnej výkonnosti podniku a tiež poskytuje dôležité informácie pre ostatné subjekty ako sú odberatelia, dodávatelia, verejnosť, potenciálni investori, banky, atď. Na základe výsledku hospodárenia podnik rozhoduje o ďalších postupoch a finančných investíciách do budúcnosti. Takto zozbierané údaje o nákladoch a výnosoch podnikateľský subjekt každoročne zaznamenáva do Výkazu ziskov a strát, ktorý tvorí súčasť účtovnej závierky. Účtovná závierka sa ukladá do zbierky listín. Riadna účtovná závierka sa zostavuje k poslednému dňu kalendárneho roka.

Diplomovú prácu tvoria štyri kapitoly. Prvá kapitola obsahuje legislatívny rámec výsledku hospodárenia ako základný pilier pre vedenie účtovníctva a problematiku výsledku hospodárenia. Každý podnikateľský subjekt je povinný riadiť svoj podnik podľa právnych predpisov, smerníc, noriem a štandardov Slovenskej republiky.

Druhú kapitolu tvorí definovanie cieľa diplomovej práce, ktorým je priblíženie problematiky výsledku hospodárenia v účtovníctve, stanovenie jeho teoretických a praktických aspektov a popis metodiky skúmania a metód. V diplomovej práci budeme používať metódu analýzy, syntézy, pozorovania, komparácie, indukcie, a dedukcie.

Tretia kapitola je zameraná na charakteristiku základných pojmov v oblasti výsledku hospodárenia. Zahŕňa teoretické charakteristiky a poznatky o nákladoch, výnosoch, ktoré ovplyvňujú výsledok hospodárenia. V tretej kapitole sme si zadefinujeme pojem výsledok hospodárenia, jeho formy, zisťovanie i spôsob jeho vysporiadania v obchodných spoločnostiach. Taktiež sa budeme venovať schvaľovaniu a zverejňovaniu účtovnej závierky v roku 2019 a prezentácii výsledku hospodárenia v účtovnej závierke prostredníctvom Súvahy, Výkazu ziskov a strát, Poznámok.

Štvrtá kapitola tvorí praktickú časť diplomovej práce, ktorej súčasťou je analýza nákladov, výnosov a výsledku hospodárenia vo vybranej spoločnosti – advokátskej kancelárii ADVOK, s. r. o. za obdobie rokov 2016-2019. Táto kapitola obsahuje podrobný

rozbor a vývoj nákladových položiek, ako aj výnosových položiek a následne vyčíslenie výsledku hospodárenia. Pre prehľadnejšie porozumenie použijeme grafické zobrazenie aj tabuľky. Všetky informácie sú získané priamo od konateľa spoločnosti. Následne uskutočníme finančnú analýzu vybraných pomerových ukazovateľov, konkrétne ukazovateľov rentability, likvidity a zadlženosti. Na základe zistených výsledkov v poslednej časti navrhujeme odporúčania do budúcnosti a možné riešenia pri optimalizácii nákladov.

1 Súčasný stav riešenej problematiky doma a v zahraničí

Výsledok hospodárenia je efektom sledovania príjmov, výdavkov, nákladov a výnosov, ktoré sú najdôležitejšou časťou účtovníctva účtovnej jednotky. Je potrebné, aby firma mala prehľad o nákladoch a výnosoch spoločnosti a zamerala sa na ich zaznamenávanie. Takéto informácie spoločnosť zaznamenáva vo Výkaze ziskov a strát. Ak náklady prevýšia výnos, vznikne spoločnosti strata, ktorá je nepriaznivá pre vývoj a budúcnosť spoločnosti. V prípade, ak výnosy prevýšia náklady, spoločnosť dosahuje zisk, a tým plní účel, na ktorý bola založená.

Každá účtovná jednotka sa riadi právnymi predpismi, smernicami, normami a štandardami, ktoré tvoria legislatívu Slovenskej republiky.

1.1 Právna úprava výsledku hospodárenia v Slovenskej republike

Pre zabezpečenie porovnateľnosti informácií účtovných jednotiek a zjednotenie vedenia účtovníctva, krajiny regulujú účtovníctvo pomocou právnych noriem, účtovných štandardov a tiež kombináciou právnych noriem a štandardov. Vláda Slovenskej republiky rozhoduje o zákonoch a nariadeniach, ktoré udávajú spôsoby vedenia účtovníctva alebo účtovné jednotky usmerňujú pri zostavovaní účtovných výkazov. V Slovenskej republike je základným pilierom zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve a Obchodný zákonník č. 513/1991 Zb. Ďalšími právnymi normami v oblasti účtovníctva, ktoré sú spojené s problematikou výsledku hospodárenia sú zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov a opatrenia vydávané Ministerstvom financií Slovenskej republiky.¹

Cieľom zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve je upraviť a stanoviť podmienky pre spôsob vedenia účtovníctva, rozsah a preukázateľnosť účtovnej závierky. Zákon vymedzuje účtovné obdobie a spôsob vedenia účtovníctva. Zákon definuje výsledok hospodárenia ako „ocenený výsledný efekt činnosti účtovnej jednotky dosiahnutý v príslušnom účtovnom období.“² V zmysle § 2 ods. 4 zákon definuje základné pojmy, ktoré sa používajú v účtovníctve, a to konkrétne výsledok hospodárenia, výdavky, príjmy, výnosy, náklady, majetok, záväzky a ekonomický úžitok.

¹ RUSNÁKOVÁ, J. 2012. *Medzinárodná harmonizácia účtovníctva*. [online]. Dostupné na: <https://www.ako-uctovat.sk/clanok.php?t=Medzinarodna-harmonizacia-uctovnictva&idc=73> [cit. 2020-03-30].

² Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov

V zmysle § 6 ods. 4 je účtovná jednotka povinná zostaviť individuálnu účtovnú závierku a prípadne aj konsolidovanú účtovnú závierku.

Druhá časť zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve definuje účtovné systavy, doklady, zápisy a účtovné knihy. Zákon vymedzuje účtovné jednotky, ktoré sú povinné účtovať v systave podvojného účtovníctva, ako aj tie, ktoré sú povinné účtovať v systave jednoduchého účtovníctva. Ak účtovná jednotka účtuje v systave podvojného účtovníctva, je povinná účtovať v dvoch knihách, a to konkrétne v denníku a hlavnej knihe. V hlavnej knihe sa účtuje o stavoch účtov ku dňu otvorenia knihy, súhrnných obratoch strany Má dať a Dal, zostatkoch a stavoch účtov ku dňu zostavenia účtovnej závierky.

Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve definuje pojem účtovná závierka a všetky súvislosti s ňou spojené. Zákon ustanovuje účtovnú závierku ako prezentáciu skutočností, ktorá má štruktúrovaný charakter. Tieto skutočnosti sa poskytujú osobám, ktoré ich využívajú. V systave podvojného účtovníctva účtovnú závierku tvoria Súvaha, Výkaz ziskov a strát a Poznámky. V prípade systavy jednoduchého účtovníctva tvorí účtovnú závierku Výkaz o príjmoch a výdavkoch a Výkaz o majetku a záväzkoch. Náklady, výnosy a výsledok hospodárenia sa vykazujú v riadnej aj mimoriadnej účtovnej závierke vo Výkaze ziskov a strát.³

Pre podnikateľov účtujúcich v podvojnóm účtovníctve platia tieto opatrenia:

„1. Opatrenie MF SR č. 23054/2002-92, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre podnikateľov účtujúcich v systave podvojného účtovníctva.

2. Opatrenie MF SR č. 4455/2003-92, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o usporiadaní, označovaní a obsahovom vymedzení položiek individuálnej účtovnej závierky a rozsahu údajov určených z individuálnej účtovnej závierky na zverejnenie pre podnikateľov účtujúcich v systave podvojného účtovníctva.“⁴

Daň z príjmov právnickej osoby a fyzickej osoby ako aj forma platenia dane je predmetom zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov. V diplomovej práci sa budeme venovať dani z príjmov právnických osôb a zadefinujeme základné právne predpisy, ktoré súvisia s problematikou výsledku hospodárenia a jeho zdaňovania.

³ KALETOVÁ, V. 2005. *Úplné znenie zákona o účtovníctve s komentárom*. [online]. Dostupné na: <https://www.epi.sk/odborny-clanok/Uplne-znenie-zakona-o-uctovnictve-s-komentárom.htm> [cit. 2020-03-27].

⁴ KALETOVÁ, V. 2005. *Úplné znenie zákona o účtovníctve s komentárom*. [online]. Dostupné na: <https://www.epi.sk/odborny-clanok/Uplne-znenie-zakona-o-uctovnictve-s-komentárom.htm> [cit. 2020-03-27].

Príjem z podnikateľskej činnosti daňovníka tvorí predmet dane. Tento príjem sa v súvislosti s vyčíslením základu dane a s daňovými účelmi vykazuje ako výnos v účtovej triede 6.

Ustanovenie §14 zákona o dani z príjmov definuje metódu zisťovania základu dane. Základ dane je rozdiel, o ktorý príjmy daňovníka prevyšujú jeho výdavky. V prípade, ak vznikne kladný rozdiel, vzniká daňovníkovi daňová povinnosť. V prípade, ak vznikne záporný rozdiel a vykáže sa strata, daňovníkovi nevzniká povinnosť platiť daň v príslušnom zdaňovacom období. Pri výpočte základu dane sa podľa § 17 vychádza v prípade účtovej jednotky, ktorá účtuje v sústave jednoduchého účtovníctva z rozdielu medzi príjmami a výdavkami. Ak ide o účtovnú jednotku, ktorá účtuje v sústave podvojného účtovníctva, základ dane sa vypočíta z výsledku hospodárenia.⁵ V zmysle ustanovenia § 17 ods. 2 musí účtovná jednotka pri zisťovaní základu dane upraviť výsledok hospodárenia tak, že:

- základ dane zvýši o pripočítateľné položky, t. j. o také položky, ktoré podľa tohto zákona nie je možné zahrnúť do daňových výdavkov;
- základ dane upraví o pripočítateľné položky, ktoré nevystupujú ako zložka výsledku hospodárenia ale podľa zákona ich zahrňujeme do základe dane;
- základ dane upraví o odpočítateľné položky, ktoré tvoria súčasť výsledku hospodárenia, ale podľa zákona o dani z príjmov ich spoločnosť nemôže zahrnúť do základu dane.⁶

Zákon o dani z príjmov jasne konkretizuje náklady, ktoré však nepatria medzi daňové výdavky. V praxi takýmto nákladom hovoríme pripočítateľné položky, medzi ktoré patria:

- výdavky, ktoré sú vynaložené na reprezentáciu účtovej jednotky;
- vytváranie opravných položiek a rezerv;
- úroky z omeškania, poplatky ako aj zmluvné pokuty;
- penále a pokuty, ktoré neboli vopred dohodnuté v zmluve;
- účtovné odpisy, ktoré sú vyššie ako daňové odpisy;
- nájom nehnuteľností a hnutel'ných vecí;
- odplata za softvér, know-how;
- výdavky na služby súvisiace s poradenstvom a právne služby;

⁵ POHLOD, J. a kol. 2005. *Zákon o dani z príjmov - komentár*. [online]. Dostupné na: <https://www.epi.sk/odborny-clanok/Zakon-o-dani-z-prijmov-komentar.htm> [cit. 2020-03-27].

⁶ Zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov.

- pohonné látky;
- reklamné predmety.

Zmluvné úroky z omeškania a zmluvné pokuty sú od 01.01.2020 daňovým výdavkom po zaplatení. Pripočítateľnou položkou daňového priznania sa stane vtedy, keď bude zaúčtovaná v nákladoch a nebude zaplatená do konca zdaňovacieho obdobia. Odpočítateľnou položkou sa stane následne v čase zaplatenia.

V zmysle § 21 sa za reklamné predmety a teda pripočítateľné položky nepovažujú alkoholické nápoje okrem vína v úhrnnej výške najviac 5% zo základu dane, tabakové výrobky a darčkové reklamné poukážky.⁷

Zákon o dani z príjmov vymedzuje i odpočítateľné položky, ktorými sú:

- prijatý dar,
- podiel na zisku (dividenda), podiel na likvidačnom zostatku, vyrovnávací podiel,
- ostatné úroky z omeškania, pokuty, penále,
- príjmy súvisiace s tzv. patent boxom,
- rozdiel medzi daňovými odpismi a účtovnými odpismi, ak daňové odpisy sú vyššie ako účtovné odpisy,
- právne služby, ktoré boli uhradené.⁸

Podľa § 30 je možný odpočet daňovej straty od základu dane. Tento odpočet je možný uskutočniť v priebehu „najviac piatich bezprostredne po sebe nasledujúcich zdaňovacích období, počnúc zdaňovacím obdobím bezprostredne nasledujúcim po zdaňovacom období, za ktoré bola táto daňová strata vykázaná.“⁹

Právnická osoba je povinná podať daňové priznanie za predchádzajúce obdobie do 3 mesiacov od skončenia zdaňovacieho obdobia, t. j. do 31. marca.

Zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník vymedzuje predovšetkým postavenie podnikateľských subjektov, obchodné záväzkové vzťahy a iné vzťahy, ktoré súvisia s podnikateľskou činnosťou.

Regulovať účtovníctvo prostredníctvom právnych noriem nie je jedinou možnosťou usmerňovania. V Slovenskej republike poznáme aj prístup regulácie účtovníctva

⁷ ŠUTYOVÁ, Z. 2020. *Pripočítateľné položky v roku 2020 (v daňovom priznaní za rok 2019)*. [online]. Dostupné na: <https://www.podnikajte.sk/dan-z-prijmov/pripocitatelne-polozky-2020-v-danovom-za-rok-2019> [cit. 2020-03-27].

⁸ ŠUTYOVÁ, Z. 2020. *Odpočítateľné položky v roku 2020 (v daňovom priznaní za rok 2019)*. [online]. Dostupné na: <https://www.podnikajte.sk/dan-z-prijmov/odpocitatelne-polozky-2020-v-danovom-za-rok-2019> [cit. 2020-03-27].

⁹ Zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov.

prostredníctvom národných účtovných štandardov, resp. postupov, ktoré sú overené praxou. Vydávanie štandardov a ich aktualizáciu zabezpečuje orgán alebo inštitúcia nazývaná profesijná organizácia. Hovoríme, že takéto účtovníctvo je založené na precedentnom práve. Kombinácia účtovných štandardov a právnych noriem je na národnej úrovni najpriaznivejší systém usmerňovania účtovníctva. Legislatívny rámec účtovníctva tvoria právne normy a účtovné štandardy tieto právne predpisy uvádzajú do hospodárskej praxe. Veľmi dôležitá je harmonizácia účtovníctva, kedy sa vytvára medzinárodné účtovníctvo ako výsledok procesu zblížovania účtovných zásad a výkazov.¹⁰

1.2 Legislatívny rámec účtovníctva v USA – US GAAP

USA udáva tempo svetového účtovníctva a je najprepracovanejším účtovným systémom vo svete. Ako reakcia na svetovú hospodársku krízu koncom 20. rokov minulého storočia vznikol americký účtovný systém US GAAP, ktorý používajú účtovné jednotky iba v USA. Tento účtovný systém sa vyvíjal postupne na základe rozumu, zvykov a praktických skúseností. Cieľom US GAAP je zisťovanie a zverejňovanie výsledkov hospodárskej činnosti podnikateľského subjektu ako ukazovateľa efektívnosti spoločnosti.

Teoretický základ US GAAP tvorí koncepčný rámec účtovníctva na vykazovanie a zostavovanie účtovnej závierky. V USA má túto činnosť v pôsobnosti Rada štandardov finančného účtovníctva. V Európe sa na tvorbe koncepčného rámca podieľa Rada medzinárodných štandardov finančného účtovníctva. US GAAP sú povinné akceptovať jednotky federálnej vlády, štátne a mieste vlády i nevládne jednotky ako obchodné spoločnosti ale aj neziskové organizácie. Určené sú najmä pre emitentov verejne obchodovaných cenných papierov, ktorý majú povinnosť zverejňovať účtovné závierky. V USA nemajú súkromné spoločnosti povinnosť zverejňovať účtovnú závierku, avšak emitenti nekótovaných cenných papierov US GAAP dobrovoľne používajú, a to najmä z dôvodu prípravy akvizície alebo jednoduchšiemu prístupu k úveru od bánk. US GAAP predstavuje detailný a prehľadný účtovný systém, ktorý zastrešuje autoritatívna Americká komisia pre cenné papiere a burzy.

US GAAP sú financované najmä podnikateľskými subjektmi, ktoré zostavujú účtovné závierky na základe tohto systému.

¹⁰ RUSNÁKOVÁ, J. 2012. *Medzinárodná harmonizácia účtovníctva*. [online]. Dostupné na: <https://www.ako-uctovat.sk/clanok.php?t=Medzinarodna-harmonizacia-uctovnictva&idc=73> [cit. 2020-03-30].

US GAAP diferencuje finančnú výkonnosť podnikateľského subjektu na základe troch ukazovateľov, a to na základe zisku alebo straty, ostatného úplného výsledku a úplného výsledku. Úplný výsledok tvorí súčet ostatného úplného výsledku a zisku alebo straty.¹¹

Súčasný koncepčný rámec účtovníctva USA neustanovuje žiadnu zjednotenú zásadu, podľa ktorej by sa náklady a výnosy účtovali do zisku alebo straty a ostatné výnosy a náklady by sa účtovali do ostatného úplného výsledku. Položky ostatného úplného výsledku sú s tzv. recykláciou, čo znamená, že položky sa účtujú do zisku alebo straty do niektorého z budúcich období. Ostatné položky sa nerecyklujú do zisku alebo straty budúcich období. Tieto položky sa preúčtujú do aktív alebo záväzkov alebo na iné položky vlastného kapitálu.

Pri zisťovaní výsledku hospodárenia v USA podľa US GAAP je Výkaz ziskov a strát veľmi dôležitý zdroj informácií, nakoľko poskytuje obraz o úspešnosti daného podniku. Výkaz ziskov a strát sa skladá zo štyroch základných prvkov, a to z výnosov, nákladov, ziskov, strát. V Slovenskej republike sa Výkaz ziskov a strát skladá z výnosov, nákladov a výsledku hospodárenia. Všeobecným pojmom pre výnos v US GAAP je income a zahŕňa v sebe pojem výnos a zisk. Výnosy sa vykazujú v brutto hodnotách a sú výsledkom primárnych operácií spoločnosti. Zisky nevznikajú z regulárnych činností pri realizovaní výkonov.¹²

Ak hovoríme o zmenách vo vlastnom imaní účtovnej jednotky, ide o komplexný výsledok hospodárenia v USA. Poznáme niekoľko spôsobov jeho prezentácie:

- a) výsledok hospodárenia sa zverejní vo výkaze ziskov a strát spolu s netto ziskom alebo stratou ako tzv. dvojvýkaz;
- b) výsledok hospodárenia sa zverejní v oddelenom výkaze;
- c) výsledok hospodárenia sa zverejní ako súčasť vlastného imania.¹³

Hlavné zásady, na ktorých je postavená právna úprava v USA sú:

- zodpovednosť štatutárneho orgánu za informácie, ktoré sú vykázané v účtovnej závierke. Túto správnosť musí štatutárny orgán preukázať prostredníctvom samostatného osvedčenia. V prípade nesúladu s požiadavkami na finančné

¹¹ JÍLEK, J. *Hlavní účetní systémy IFRS a US GAAP*. 1. vyd. Praha: GRADA, 2018. 199 s. Účetnictví a daně. ISBN 978-80-247-2774-5.

¹² JÍLEK, J. *Hlavní účetní systémy IFRS a US GAAP*. 1. vyd. Praha: GRADA, 2018. 199 s. Účetnictví a daně. ISBN 978-80-247-2774-5.

¹³ SAXUNOVÁ, Darina. *Ako správne rozumieť informáciám z účtovnej závierky: rozdiely a podobnosti v USA a v SR*. Bratislava: Iura Edition, 2008, 210 s. Ekonomie. ISBN 978-80-8078-189-7.

vykazovanie je štatutárny orgán povinný vrátiť bonus, prémie za výsledok hospodárenia alebo podiel na zisku.

- zákaz pôžičiek štatutárnemu orgánu spoločnosti od ovládajúcich alebo ovládaných osôb,
- štatutárny orgán spoločnosti musí vypracovať správu o vnútornom riadení, ktorá podlieha overeniu od audítora,
- audítor spoločnosti vykonáva svoju funkciu pre danú spoločnosť maximálne päť rokov,
- na základe zákona je zriadená Rada pre dohľad nad účtovníctvom verejných spoločností, ktorá vykonáva dohľad nad spoločnosťou, ktorá vykonáva audit.
- minimálne raz za tri roky musí Americká komisia pre cenné papiere a burzy kontrolovať a overovať výročné správy spoločnosti. Účelom je overenie dodržiavania právnych predpisov v USA ¹⁴

Tak ako v Slovenskej republike, tak aj v USA sú podnikatelia povinní podávať každoročne daňové priznanie. V USA je termín podania daňového priznania do 15. marca, avšak je možnosť požiadať o predĺženie o šesť mesiacov. V prípade, ak je zisk menší ako stanovená čiastka, daň predstavuje 15 %. Od tejto hranice ide sadzba dane zo zisku výrazne nahor. Štát si môže individuálne určiť navyše tzv. štátne dane, ktoré môžu predstavovať ďalších 5-10%. V súvislosti so štátnymi daňami treba upozorniť na štát Nevada, ktorý je veľmi populárny pre menších podnikateľov, nakoľko nemá žiadnu štátnu daň. V USA funguje systém štvrtročného platenia záloh za dane, kedy podnikatelia odhadnú výšku príjmov a podľa toho odvedú zálohy. ¹⁵

V nasledujúcej 2. kapitole si ozrejmime cieľ práce, metodiku skúmania a metódy používané v diplomovej práci.

¹⁴ JÍLEK, J. *Hlavní účetní systémy IFRS a US GAAP*. 1. vyd. Praha: GRADA, 2018. 199 s. Účetnictví a daně. ISBN 978-80-247-2774-5.

¹⁵ VANHAA, John. *Podnikání v USA – Chudý Honza, bohatý John*. Praha: SnowMouse Publishing, 2010, 134 s. ISBN 978-80-254-4523-5.

2 Cieľ práce, metodika skúmania a metódy

2.1 Cieľ práce

Hlavným cieľom diplomovej práce je objasnenie problematiky výsledku hospodárenia v účtovníctve a vymedzenie jeho teoretických a praktických aspektov. Oboznámenie sa so základnými pojmami v oblasti účtovníctva a s legislatívou v Slovenskej republike, ktorá sa týka výsledku hospodárenia v porovnaní s USA. V diplomovej práci porovnáme legislatívu, základne zásady systému vedenia účtovníctva a problematiku výsledku hospodárenia Slovenskej republiky a USA. Súčasťou cieľa je zaradenie, zozbieranie všeobecných poznatkov o vyporiadaní výsledku hospodárenia v obchodných spoločnostiach. Definujeme problematiku schvaľovania a zverejňovania účtovnej závierky v roku 2019. Neoddeliteľnou súčasťou analýzy výsledku hospodárenia je jeho prezentácia v účtovnej závierke. Súčasťou diplomovej práce je prezentácia výsledku hospodárenia prostredníctvom výkazov - Súvaha, Výkaz ziskov a strát, Poznámok.

Po objasnení teoretických poznatkov pristúpime v 4. kapitole diplomovej práce k charakteristike vybranej účtovnej jednotky ADVOK, s. r. o., k rozboru nákladov a výnosov účtovnej jednotky, analýze zostavenej účtovnej závierky nákladov, výnosov za účtovné obdobie 2016 až 2019. V dôsledku zistených informácií vyhodnotíme vývojový trend spoločnosti. Na základe týchto informácií zistíme výsledok hospodárenia v spoločnosti ADVOK, s. r. o., ktorý posluží ako základný pilier pre finančnú analýzu spoločnosti. V 4. kapitole uskutočníme výpočet a analýzu pomerových ukazovateľov za obdobie od roku 2016 - 2019. Na záver zhodnotíme výsledok hospodárenia, finančnú situáciu spoločnosti ADVOK, s. r. o. a predložíme odporúčania do budúcnosti, týkajúce sa zistených nedostatkov a optimalizácie nákladov.

2.2 Metodika skúmania a metódy

Podstatou diplomovej práce je ozrejmiť základné pojmy v oblasti problematiky výsledku hospodárenia, vymedziť jeho členenie, analyzovať výsledok hospodárenia ako celok, resp. analyzovať jeho základné determinanty. Pri písaní teoretickej časti diplomovej práce použijeme základne pramene, z ktorých vychádzajú právne predpisy, smernice. Základným prameňom je zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve a záko č. 595/2003 Z. z. o

dani z príjmov v znení neskorších predpisov. Tieto pramene doplníme knižnými zdrojmi, vedeckými a odbornými článkami z časopisov či zdrojmi v elektronickej forme.

V praktickej časti diplomovej práce využijeme údaje z internetovej stránky Registra účtovných závierok, ktorú spravuje Ministerstvo financií Slovenskej republiky. Ide najmä o Výkaz ziskov a strát a Súvahu. Ostatné údaje zadovážime z Výročných správ spoločnosti ADVOK, s. r. o.

V diplomovej práci použijeme nasledovné metódy:

- **Rešerš** použijeme pri vyhľadávaní a zbieraní informácií v teoretickej časti diplomovej práce, pri štúdiu knižných zdrojov, vedecký a odborných článkov z časopisov, elektronických dokumentov.
- **Pozorovanie** aplikujeme pri praktickej časti diplomovej práce, kde sledujeme vývoj ukazovateľov za jednotlivé účtovné obdobia.
- **Komparáciu** využijeme pri zhodnotení vývojových tendencií za jednotlivé účtovné obdobia, pri analýze výsledku hospodárenia.
- **Analýzu a Syntézu** použijeme pri spracúvaní údajov, ktoré vkladáme do grafov.
- **Dedukcia a indukcia** bude jednou z metód pri interpretácií dosiahnutých ukazovateľov a výsledkov v diplomovej práci.

Pri zostavovaní grafov, tabuliek, analyzovaní ukazovateľov v 4. kapitole použijeme štatistické a komparatívne metódy.

V nasledujúcej 3. kapitole si zadefinujeme základné pojmy súvisiace s výsledkom hospodárenia.

3 Charakteristika základných pojmov v oblasti výsledku hospodárenia

Pre správne pochopenie problematiky týkajúcej sa výsledku hospodárenia najskôr zadefinujeme základné pojmy, týkajúce sa účtovníctva a výsledku hospodárenia.

3.1 Náklady

Podľa Šlosárovej náklady charakterizujeme ako „zníženie ekonomických úžitkov v účtovnom období, ktoré sa dá spoľahlivo oceniť, a to vo forme zníženia majetku alebo zvýšenia záväzkov.“¹⁶ Náklady v podnikovom transformačnom procese vznikajú vtedy, ak sa odčerpáva majetok podniku na základe spotreby vložených vstupov.

Náklady vznikajú vtedy, ak ide o:

- pokles finančných prostriedkov (úhrada);
- pokles iného nefinančného majetku (výdaj materiálu);
- zvýšenie resp. vzniknutie nového záväzku (pri fakturácii za spotrebované energie).

Náklady znižujú vlastné imanie podnikateľského subjektu. Rozoznávame náklady, ktoré sa týkajú bežných prevádzkových a finančných transakcií, ale i náklady, ktoré vznikajú ako dôsledok udalostí, ktoré podnikateľský subjekt nie je schopný ovplyvniť svojou aktivitou.¹⁷

Pre potreby detailnejšieho pohľadu na náklady bližšie špecifikujeme ich členenie. Účtovná teória rozoznáva členenie nákladov podľa druhu a členenie nákladov podľa ich účelu. Členenie nákladov podľa druhu nám poskytuje obraz o tom, čo konkrétne bolo spotrebované, aké typy majetku, služieb boli spotrebované za určité časové obdobie. Z tohto členenia nedosiahneme odpoveď na otázku, kde sa náklad vynaložil. Za primárny druh nákladov sa pokladá:

- „spotreba materiálu;
- spotreba prác a služieb;
- mzdové a ostatné osobné náklady vrátane nákladov na zdravotné a sociálne poistenie;

¹⁶ ŠLOSÁROVÁ, Anna. *Analýza účtovnej závierky: Aktuálne problémy v oblasti účtovnej závierky podnikateľov*. 1. vyd. Bratislava: Vydavateľstvo EKONÓM, 2015. 94 s. ISBN 978-80-225-4068-1

¹⁷ BAŠTINCOVÁ, Anna. *Výsledok hospodárenia z účtovného a daňového hľadiska*. 1. vyd. Bratislava: Iura Edition, 2007. 102 s. ISBN 978-80-8078-144-6.

- odpisy dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku;
- finančné náklady;
- dane z príjmov.“¹⁸

Takéto členenie nákladov sa zvyčajne používa pri ich prezentácii vo Výkaze ziskov a strát. Členenie nákladov na základe účelu odpovedá na otázky: Na aký účel sú náklady vynaložené? S akými aktivitami sú spojené? Náklady sa v rámci účtovnej osnove sledujú na účtoch účtovnej triedy 5 – Náklady.

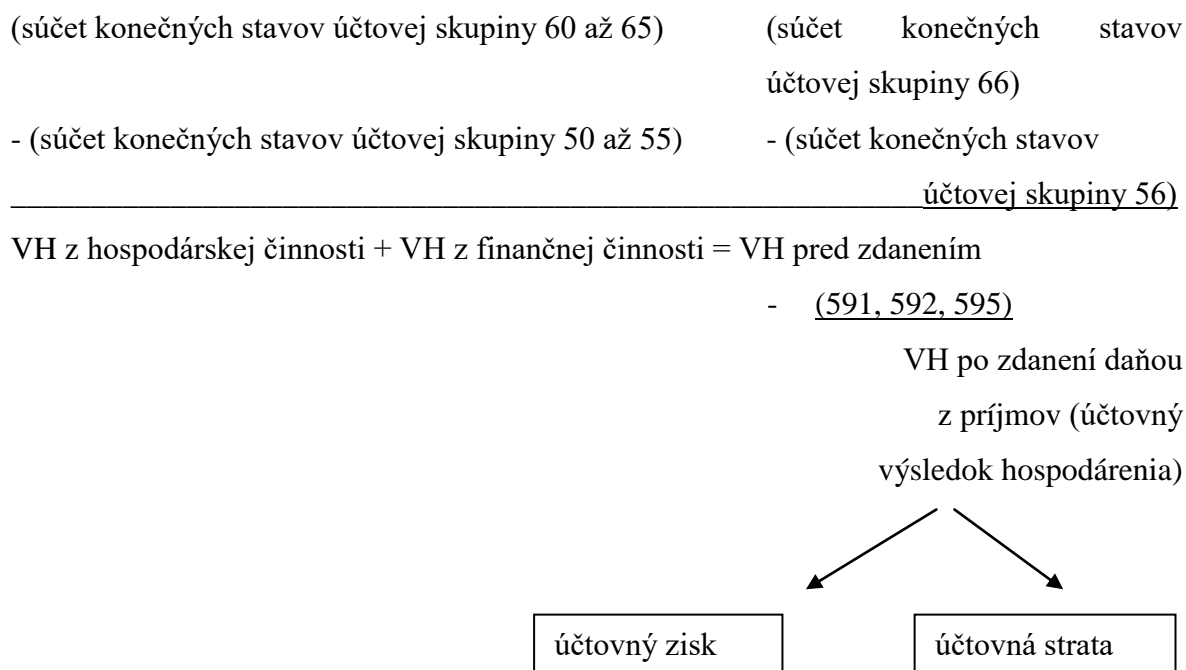
Tabuľka 1 Princíp členenia výnosov a nákladov na účel zistenia výsledku hospodárenia pred zdanením

5 Náklady (účtová skupina)	6 Výnosy (účtová skupina)	Výsledok hospodárenia (VH)
<i>Náklady na hospodársku činnosť</i>	<i>Výnosy z hospodárskej činnosti</i>	
50 – Spotrebované nákupy 51 – Služby 52 – Osobné náklady 53 – Dane a poplatky 54 – Iné náklady na hospodársku činnosť 55 – Odpisy a opravné položky k dlhodobému majetku	60 – Tržby za vlastné výkony a tovar 61 – Zmena stavu vnútroorganizačných zásob 62 – Aktivácia 64 – Iné výnosy z hospodárskej činnosti 65 – Zúčtovanie niektorých položiek z hospodárskej činnosti	<i>Výsledok hospodárenia z hospodárskej činnosti</i>
<i>Náklady na finančnú činnosť</i>	<i>Výnosy z finančnej činnosti</i>	
56 – Finančné náklady	66 – Finančné výnosy	<i>VH z finančnej činnosti</i>
<i>Náklady spolu</i>	<i>Výnosy spolu</i>	<i>VH pred zdanením daňou z príjmov</i>

Zdroj: BAŠTINCOVÁ, Anna. *Výsledok hospodárenia z účtovného a daňového hľadiska*.

¹⁸ BAŠTINCOVÁ, Anna. *Výsledok hospodárenia z účtovného a daňového hľadiska*. 1. vyd. Bratislava: Iura Edition, 2007. 102 s. ISBN 978-80-8078-144-6.

Schéma 1 Spôsob výpočtu výsledku hospodárenia po zdanení

Zdroj: ŠLOSÁROVÁ, Anna. *Analýza účtovnej závierky: Aktuálne problémy v oblasti účtovnej závierky podnikateľov*.¹⁹

3.2 Výnosy

Výnosy, tak ako náklady patria medzi základné faktory, ktoré ovplyvňujú výsledok hospodárenia. Výnosy charakterizujeme ako navýšenie ekonomických úžitkov podnikateľského subjektu v takom účtovnom období, ktoré sa dá spoľahlivo oceniť. Výnosy majú formu priameho navýšenia finančných prostriedkov, zvýšenia majetku, úbytku záväzkov účtovnej jednotky. Výnosy sa účtujú v účtovej triede 6 – Výnosy. Je však dôležité časovo rozlišovať príjmy a výnosy. Kvôli zisťovaniu výsledku hospodárenia z hospodárskej a finančnej činnosti je členenie výnosov v účtovej osnove zobrazené a usporiadané podľa činnosti.

¹⁹ ŠLOSÁROVÁ, Anna. *Analýza účtovnej závierky: Aktuálne problémy v oblasti účtovnej závierky podnikateľov*. 1. vyd. Bratislava: Vydavateľstvo EKONÓM, 2015. 94 s. ISBN 978-80-225-4068-1.

3.3 Časové rozlíšenie výnosov a nákladov

Z účtovného hľadiska je dôležité rozlišovať náklady a výdavky, výnosy a príjmy, pretože nemusia vzniknúť v tom istom účtovnom období, a to vedie k tvorbe časového nesúladu medzi týmito položkami. Takýto nesúlad sa preto rieši pomocou časového rozlíšenia nákladov a výnosov. Pri zaúčtovaní časového rozlíšenia nákladov a výnosov musí byť známy vecný obsah, suma a účtovné obdobie. Časové rozlíšenie nákladov a výnosov účtujeme v účtovej skupine 38 – Časové rozlíšenie nákladov a výnosov, ide o súvahový účet aktív.

Na účte 381 – Náklady budúcich období podnikateľské subjekty účtujú „výdavky bežného účtovného obdobia, ktoré sa týkajú nákladov v budúcich účtovných obdobiach.“ Tieto náklady sa zvyčajne vzťahujú na činnosti, ktoré súvisia s predplatením služieb súvisiacich s budúcim účtovným obdobím. Týmto docielime, aby náklady budúcich časových období neovplyvňovali výsledok hospodárenia v bežnom účtovnom období, keď došlo k výdavku finančných prostriedkov. Vplyv na výsledok hospodárenia bude v nasledujúcom účtovnom období pri zúčtovaní účtovej triedy 5 – Náklady. V účtovníctve však existujú náklady, ktoré nie je povolené časovo rozlišovať. Medzi tieto náklady začleňujeme náklady spojené so splynutím, zlúčením, rozdelením spoločnosti, náklady súvisiace so zmenou právnej formy, náklady na uvedenie nových výrobkov na trh, náklady na reklamu.

„Na účte 383 – Výdavky budúcich období sa účtujú náklady bežného účtovného obdobia, ktoré sa týkajú výdavkov v určitých budúcich účtovných obdobiach. Výdavky budúcich období sa zúčtujú, keď nastane výdavok peňažných prostriedkov.“²⁰ Hovoríme, že fungujú ako náklady, ktorých úhrada bola uskutočnená pozadu. Zaúčtované výdavky budúcich období ovplyvnia výsledok hospodárenia aj v tom prípade, keď nenastal výdavok finančných prostriedkov a v budúcom období to nemá vplyv na výsledok hospodárenia podniku.

Výnosy budúcich období – účet 384 je účet, na ktorom podnikateľské subjekty účtujú príjmy, ktoré vznikli v bežnom období a vecne ich môžeme zaradiť medzi výnosy budúcich období. Takéto výnosy môžu nastať vtedy, keď podnikateľský subjekt vopred prijme platby za služby, ktoré poskytuje. V prípade, ak podnikateľský subjekt uskutoční

²⁰ SKLENKA, Miloš a kol. *Účtovníctvo podnikateľských subjektov II*. 1. vyd. Bratislava: Wolters Kluwer, 2016. 314 s. ISBN 978-80-8168-489-0

časové rozlíšenie výnosov budúcich období, tieto nemajú vplyv na výsledok hospodárenia v bežnom období vplyv nastane až v budúcom účtovnom období.

Ďalším účtom pri časovom rozlišovaní je účet 385 – Príjmy budúcich období, na ktorom sa zaznamenávajú výnosy, ktoré po vecnej i časovej stránke súvisia s bežným účtovným obdobím, avšak finančné prostriedky sa získajú až v budúcom účtovnom období. Ako príklad uvádzame nájomné, ktoré je prijaté pozadu. Takýmto časovým rozlíšením vznikne situácia, keď výnosy ovplyvňujú výsledok hospodárenia v bežnom období a v budúcom období neovplyvnia výsledok hospodárenia.

Účty časového rozlíšenia sa v Súvahe zaznamenávajú podľa charakteru na strane aktív alebo na strane pasív.

3.4 Výsledok hospodárenia

Z účtovného hľadiska v podniku rozdiel medzi výnosmi a nákladmi definujeme ako výsledok hospodárenia. Ak sú výnosy vyššie ako náklady, podnik dosahuje zisk. V prípade, ak sú náklady vyššie ako výnosy, podnik zaznamenáva stratu. Výsledok hospodárenia vyjadruje úspešnosť podnikateľského subjektu, efektívnosť v súvislosti k vloženému kapitálu, a preto je významným finančným ukazovateľom pre podnik. Výsledok hospodárenia má významný informačný charakter, pretože na základe neho sú podniky schopné posúdiť úspešnosť transakcií v danom období a analyzovať nasledujúci vývoj.²¹ Pri výpočte niektorých ukazovateľov, ako napríklad rentability alebo ukazovateľa EPS (Earnings per Share) sa stáva výsledok hospodárenia nezastupiteľnou vstupnou informáciou. Výsledok hospodárenia je komplexným ukazovateľom výnosnosti vloženého majetku, na základe ktorého firma postupuje pri rozhodovaní sa o viacerých podstatných otázkach, ktoré sa týkajú podnikateľskej činnosti.

Pri výpočte základu dane a stanovovaní daňovej povinnosti slúži výsledok hospodárenia ako primárny ukazovateľ. Výsledok hospodárenia možno určiť dvomi metódami:²²

- a) podľa metódy založenej na akruálnom princípe – výnosy, náklady sa účtujú do obdobia, s ktorým vecne a časovo súvisia. To znamená do obdobia, kedy určitý výkon skutočne

²¹ KALAVSKÁ, Anna. Výsledok hospodárenia ako ukazovateľ merania a hodnotenia výkonnosti podniku podľa slovenskej právnej úpravy [online]. In: Výkonnosť podniku. Poprad: Výskumný ústav ekonomiky a manažmentu, roč. 1, č. 3/2011, 78 s. [29.10.2019]. ISSN 1338-435X. Dostupné na: <https://sekarl.euba.sk/ar1-eu/sk/csg/?repo=eurepo&key=88860371099>

²² BAŠTINCOVÁ, Anna. *Výsledok hospodárenia z účtovného a daňového hľadiska*. 1. vyd. Bratislava: Iura Edition, 2007. 102 s. ISBN 978-80-8078-144-6.

nastal a nie do obdobia, keď prišlo k platbe. Práve z tohto dôvodu je potrebné náklady a výnosy časovo rozlíšiť.

b) podľa metódy založenej na báze peňažných tokov – transakcie, ktoré sú spojené s nákladmi a výnosmi sa obmedzujú na tie, pri ktorých boli prijaté alebo vydané peňažné prostriedky.

Podľa toho, z akej činnosti výsledok hospodárenia vznikol, ho delíme na výsledok z hospodárskej činnosti a výsledok z finančnej činnosti.

Hospodársku činnosť definujeme ako činnosť, ktorá sa uskutočňuje v prevádzke a má súvis s predmetom podnikania v danej účtovnej jednotke alebo ju môžeme definovať ako činnosť, ktorá sa vykonáva na pomoc prevádzkovej činnosti a má súvis s hospodárskou činnosťou okrem finančnej činnosti. Rozdiel medzi výnosmi, ktoré sa účtujú v účtovej skupine 60 – 65 a nákladmi, ktoré sa účtujú v účtovej skupine 50 – 55, nazývame výsledok hospodárenia z hospodárskej činnosti. Ak hovoríme o výsledku hospodárenia z finančnej činnosti, počítame ho ako rozdiel výnosov v účtovej skupine 66 a nákladov v účtovej skupine 56.²³

V predchádzajúcej podkapitole sme zadefinovali pojem zisk ako rozdiel medzi výnosmi a nákladmi v podniku. Vo všeobecnosti môžeme povedať, že čím vyšší je zisk, tým je firma úspešnejšia vo svojom podnikaní.

Kategórie zisku:

1. Čistý zisk (Earnings after Taxes) – predstavuje výsledok hospodárenia po zdanení, ktorý môže spoločnosť rozdeliť medzi vlastníkov a podnik. Informácia o čistom zisku podniku je podstatná pre investorov, dodávateľov alebo banky.²⁴
2. Zisk pred zdanením (Earnings before Taxes) – je finančný ukazovateľ výsledku hospodárenia pred odpočítaním dane z príjmov. Vypočítame ho ako súčet čistého zisku, dane z príjmov za finančnú činnosť a dane z príjmov za bežnú činnosť.²⁵
3. Zisk pred zdanením a úrokmi (Earnings before Interest and Taxes) – predstavuje výsledok hospodárenia, ktorým sa porovnáva výkonnosť účtovnej jednotky bez zreteľa na to, ako podnik zvolí druh financovania a zdanenia. Vypočítame ho ako súčet zisku

²³ KALAVSKÁ, Anna. Výsledok hospodárenia ako ukazovateľ merania a hodnotenia výkonnosti podniku podľa slovenskej právnej úpravy [online]. In: Výkonnosť podniku. Poprad: Výskumný ústav ekonomiky a manažmentu, roč. 1, č. 3/2011, 78 s. [29.10.2019]. ISSN 1338-435X. Dostupné na:

<https://sekarl.euba.sk/ar1-eu/sk/csg/?repo=eurepo&key=88860371099>

²⁴ Managementmania.com. 2016. [online]. Dostupné na: <https://managementmania.com/sk/cisty-zisk-eat> [cit. 2019-11-21].

²⁵ Managementmania.com. 2016. [online]. Dostupné na: <https://managementmania.com/sk/zisk-pred-zdanenim-ebt> [cit. 2019-11-23].

pred zdanením a nákladových úrokov. Informácie týkajúce sa zisku sú relevantné najmä pri výpočte pomerových ukazovateľov pre investorov.²⁶

4. Zisk pred zdanením, úrokmi a odpismi (Earnings before Interest, Taxes, Depreciations and amortization Charges) - obsahuje zisk pred zdanením a úrokmi zvýšený o odpisy. Vypočítame ho ako súčet zisku pred zdanením a úrokmi a odpisov. Informácie sú používané pri finančnej analýze pomerových ukazovateľov.²⁷
5. Čistý prevádzkový zisk po zdanení (Net Operating Profit after Taxes), ktorý obsahuje prevádzkový zisk vytvorený hlavnou prevádzkovou činnosťou podniku po zdanení. Vypočíta sa ako prevádzkový zisk \times (1-sadzba dane z príjmov),²⁸
6. Ekonomický zisk - vyjadruje celkový výnos kapitálu znížený o náklady na kapitál. Obsahuje aj príležitostné náklady (náklady ušlých príležitostí, úrok z vlastného kapitálu, vrátane odmeny za riziko). Vypočíta sa ako rozdiel celkového výnosu kapitálu a nákladov na kapitál.²⁹

Vo všeobecnosti stratu vyčíslime ako rozdiel medzi nákladmi a výnosmi, kedy náklady prevyšujú výnosy.

3.5 Vysporiadanie výsledku hospodárenia v obchodných spoločnostiach

Výsledok hospodárenia za bežné účtovné obdobie podnikateľský subjekt zisťuje pri ročnej účtovnej závierke ako rozdiel medzi nákladmi a výnosmi, ktoré sa účtujú na účte 710 – Účet ziskov a strát, a tiež ako rozdiel medzi aktívami a pasívami, ktoré sa účtujú na účte 702 – Konečný účet súvahový. Tento účtovný výsledok hospodárenia a konečný zostatok na súvahových účtoch sa preúčtuje do nasledujúceho účtovného obdobia. „Pri otváraní účtov v nasledujúcom účtovnom období sa výsledok hospodárenia bezprostredne predchádzajúceho účtovného obdobia účtuje na účte 431 – Výsledok hospodárenia v schvaľovaní. Účtovný zisk sa účtuje na ťarchu 701 – Začiatkový účet súvahový a v prospech účtu 431 – Výsledok hospodárenia v schvaľovaní.

²⁶ Managementmania.com. 2016. [online]. Dostupné na: <https://managementmania.com/cs/zisk-pred-zdanenim-a-uroky> [cit. 2019-11-23].

²⁷ Managementmania.com. 2016. [online]. Dostupné na: <https://managementmania.com/sk/zisk-pred-zdanenim-urokmi-a-odpismi> [cit. 2020-04-23].

²⁸ Managementmania.com. 2016. [online]. Dostupné na: <https://managementmania.com/sk/cisty-prevadzkovy-zisk-po-zdaneni> [cit. 2020-04-23].

²⁹ Managementmania.com. 2016. [online]. Dostupné na: <https://managementmania.com/sk/ekonomicky-zisk> [cit. 2020-04-23].

Účtovná strata sa účtuje v prospech účtu 701 – Začiatkový účet súvahový a na ťarchu účtu 431 – Výsledok hospodárenia v schvaľovaní.³⁰ Medzi jednotlivými účtovnými obdobiami platí zásada bilančnej kontinuity, to znamená, že súvahové účty na seba nadväzujú. V praxi to znamená, že výsledok hospodárenia bežného účtovného obdobia sa v nasledujúcom účtovnom období pretransformuje na výsledok hospodárenia v schvaľovaní.

Stav účtu 431 – Výsledok hospodárenia v schvaľovaní sa účtuje na základe uznesenia oprávneného orgánu podnikateľského subjektu. Tento účet nesmie mať konečný zostatok ku dňu, ku ktorému účtovná jednotka zostavuje účtovnú závierku. Nami zostavená Tabuľka 2 zobrazuje účet 431 a jeho vysporiadanie v nasledujúcom období.

Tabuľka 2 Výsledok hospodárenia v schvaľovaní

Účet 431 – Výsledok hospodárenia v schvaľovaní		
Výsledok	MD	D
Účtovný zisk	431	41 – Základné imanie a kapitálové fondy 42 – Fondy tvorené zo zisku a preúčtované výsledky hospodárenia 364 – Závazky voči spoločnosti a členom pri rozdeľovaní zisku 428 – Nerozdelovaný zisk minulých rokov
Účtovná strata	41 – Základné imanie a kapitálové fondy 42 – Fondy tvorené zo zisku a preúčtované výsledky hospodárenia 354 – Pohľadávky voči spoločníkom a členom pri úhrade straty 429 – Neuhradená strata minulých rokov	431

Zdroj: GAŠPÁROVÁ, Eva. Rozdelenie zisku a vysporiadanie straty obchodných spoločností. In: *Dane a účtovníctvo v praxi : mesačník plný informácií z oblasti daní, práva a účtovníctva*. Bratislava : Wolters Kluwer, 2016. roč. 21, č. 5, s. 33-37. ISSN 1335-7034.

³⁰ SKLENKA, Miloš a kol. *Účtovníctvo podnikateľských subjektov II*. 1. vyd. Bratislava: Wolters Kluwer, 2016. 314 s. ISBN 978-80-8168-489-0.

Verejná obchodná spoločnosť v zmysle ustanovenia § 82 delí dosiahnutý zisk, ktorý je určený na rozdelenie medzi spoločníkov rovným dielom. Rovnaká situácia nastáva aj v prípade záporného výsledku hospodárenia, kedy rovným dielom spoločníci znášajú aj stratu.

Komanditná spoločnosť má v zmysle ustanovenia § 100 povinnosť rozdeliť zisk na polovicu medzi komplementárov a komanditistov. V prípade, ak sa na rozdelení zisku dohodli v spoločenskej zmluve, časť, ktorá pripadá komanditistom a komplementárom sa určí podľa pomeru, ktorý si vymedzili v spoločenskej zmluve. Komplementári si medzi sebou delia časť zisku rovným dielom, komanditisti podľa výšky splatených vkladov.

Spoločnosť s ručením obmedzeným v spojení s ustanovením § 123 vypláca podiel na zisku v takom pomere, ktorý zodpovedá výške ich splateného vkladu. Spoločnosť je povinná vytvoriť rezervný fond "najmenej vo výške 5% z čistého zisku, nie však viac ako 10% základného imania."³¹ Do pôsobnosti valného zhromaždenia spoločnosti s ručením obmedzeným prináleží schvaľovanie účtovnej závierky a rozhodovanie o úhrade strát alebo rozdeľovaní zisku. Valnému zhromaždeniu predkladajú konatelia spoločnosti na schválenie účtovnú závierku podľa § 135.

Akciová spoločnosť na základe rozhodnutia valného zhromaždenia podľa výsledku hospodárenia určí právo akcionára na podiel zo zisku. Podiel zo zisku v zmysle § 178 sa určí ako pomer „menovitej hodnoty akcií k menovitej hodnote akcií všetkých akcionárov.“ Akcionárom môže byť rozdelený vždy len čistý zisk. V prípade, ak by bol rozdelením čistého zisku medzi akcionárov spôsobený úpadok, spoločnosť nemôže zisk rozdeliť. Obdobne ako pri spoločnosti s ručením obmedzeným, o rozdelení zisku alebo o úhrade strát rozhoduje valné zhromaždenie spoločnosti. V zmysle § 208 môže valné zhromaždenie nerozdelený zisk použiť na zvýšenie základného imania.

Časové ohraničenie, ku ktorému je podnikateľský subjekt povinný zrealizovať buď rozdelenie zisku alebo vysporiadanie straty je stanovené k poslednému dňu účtovného obdobia nasledujúceho po tom účtovnom období, v ktorom sa výsledok hospodárenia dosiahol. Rozdelenie zisku alebo vysporiadanie straty patrí do pôsobnosti valného zhromaždenia spoločnosti, návrh predkladá štatutárny orgán v prípade spoločnosti s ručením obmedzeným alebo akciovéj spoločnosti.

Osobné obchodné spoločnosti sú povinné prioritne uskutočniť prídely do rezervného fondu vo výške, ktorú ustanovuje zákon. Legislatíva v Slovenskej republike obligatórne

³¹ Zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov.

ustanovuje povinnosť vytvoriť rezervný fond ako jediný z fondov, ostatné fondy sú založené na princípe fakultatívnosti. Z tohto dôvodu sa podiel na zisku spoločnosti stanovuje až po pridelení peňažných prostriedkov do zákonného rezervného fondu. Zisk ďalej použijeme na výplatu podielu na zisku alebo na položky uvedené v stanovách spoločnosti, a to na vyplatenie dividend pre akcionárov v prípade akciovej spoločnosti, na vytvorenie ostatných fondov, prídela do sociálneho fondu, odmeny kontrolným, štatutárnym orgánom spoločnosti, zamestnancom, pokrytie straty z predchádzajúcich rokov, navýšenie základného imania. Ak vznikne časť zisku, ktorá nie je použitá na rozdelenie, ostane vo forme nerozdeleného zisku minulých rokov. Využitie nerozdeleného zisku minulých rokov je v kompetencii valného zhromaždenia.

V prípade, ak je výsledok hospodárenia strata, nastane jej vysporiadanie. Legislatíva v Slovenskej republike v prípade straty vykázananej podnikateľským subjektom neustanovuje žiadne podmienky úhrady a vysporiadania. Právomoc rozhodovať o úhrade straty patrí do pôsobnosti valného zhromaždenia. Obchodná spoločnosť má niekoľko možností, ako uhradiť stratu. Jednou z nich je úhrada z rezervného fondu, z ostatných fondov tvorených zo zisku, z nerozdeleného zisku. Spoločnosť má možnosť znížiť základné imanie alebo v prípade spoločnosti s ručením obmedzeným stratu uhradia spoločníci, ak spoločenská zmluva obsahuje povinnosť takejto úhrady straty. Naopak, v prípade akciovej spoločnosti nie je možné požadovať úhradu straty od akcionárov. Jednou z možností je preúčtovať stratu na účet neuhradenej straty minulých rokov.³²

3. 6 Schvaľovanie a zverejňovanie účtovnej závierky v roku 2019

Na základe § 49 ods. 11 zákona o dani z príjmov „na účely podania daňového priznania je daňovník povinný zostaviť účtovnú závierku ku koncu zdaňovacieho obdobia podľa zákona o dani z príjmov a v termíne na podanie daňového priznania ju uložiť do registra účtovných závierok.“³³

³² GAŠPÁROVÁ, Eva. Rozdelenie zisku a vysporiadanie straty obchodných spoločností. In: *Dane a účtovníctvo v praxi : mesačník plný informácií z oblasti daní, práva a účtovníctva*. Bratislava : Wolters Kluwer, 2016. roč. 21, č. 5, s. 33-37. ISSN 1335-7034.

³³ NOVOTNÁ, Ľudmila. Schvaľovanie a zverejňovanie účtovnej závierky v roku 2019. In: *Dane a účtovníctvo v praxi : mesačník plný informácií z oblasti daní, práva a účtovníctva*. Bratislava : Wolters Kluwer, 2019. roč. 24, č. 4, s. 26-32. ISSN 1335-7034.

V praxi môže nastať situácia, kedy údaje v účtovnej závierke nie sú správne zaznamenané a účtovná závierka neposkytuje verný a pravdivý obraz o účtovníctve podnikateľskej jednotky. V tomto prípade podnikateľská jednotka opätovne otvorí účtovné knihy a opraví chybné položky, znova uzavrie účtovné knihy a zostaví novú účtovnú závierku, ktorú dá valnému zhromaždeniu na schválenie. Účtovná jednotka znova zostaví účtovnú závierku ako riadnu, nakoľko neexistuje dodatočná alebo opravná účtovná závierka. Ďalšia možnosť pri zistení nesprávnosti v už zostavenej ale ešte neschválenej účtovnej závierke je taká, že sa chyby opravujú v účtovníctve aktuálneho obdobia ako opravy chýb minulých rokov. Na schválenie sa predloží najprv zostavená účtovná závierka. Ak valné zhromaždenie schváli účtovnú závierku, účtovné knihy nie je možné znova otvárať. K výmazu účtovných dokumentov zverejnených v registri účtovných závierok môže dôjsť iba vo výnimočných prípadoch, napríklad pri zverejnení údajov, ktoré podliehajú zákonu o ochrane osobných údajov, prípadne ak sa vyskytla chyba na strane informačného systému portálu Finančnej správy Slovenskej republiky, či registra účtovných závierok. V prípade takýchto chýb o výmaze rozhoduje správca informačného systému, ktorým je Ministerstvo financií Slovenskej republiky.

Obchodný zákonník upravuje povinnosť schvaľovania účtovnej závierky pre akciové spoločnosti a spoločnosti s ručením obmedzeným. Obchodný zákonník neustanovuje schvaľovanie účtovnej závierky pre verejné obchodné spoločnosti a pre komanditné spoločnosti. Práva a povinnosti k zostavenej účtovnej závierke si spoločníci upravujú v spoločenskej zmluve.

Do zbierky listín sa ukladá účtovná závierka, ktorú overuje audítor a audítorská správa. Zbierka listín obsahuje riadnu a mimoriadnu účtovnú závierku, konsolidovanú účtovnú závierku, výročnú správu, správu audítora, oznámenie o dátume schválenia účtovnej závierky.

Riadnu účtovnú závierku zostavujú podnikateľské jednotky k poslednému dňu daného roka, t. j. k 31.12.

Mimoriadnu účtovnú závierku zostavujú podnikateľské subjekty len za okolností, ktoré sú presne vymedzené v zákone č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve, a to pri zrušení obchodnej spoločnosti bez likvidácie, t. j. pri zlúčení, splynutí a rozdelení spoločnosti alebo pri zrušení spoločnosti bez likvidácie na základe dobrovoľného rozhodnutia kompetentných orgánov spoločnosti. V deň, kedy je účinné vyhlásenie konkurzu alebo v deň, ktorý je predchádzajúci vstupu do likvidácie má účtovná jednotka povinnosť

uzavrieť účtovné knihy. Dôvod na zostavenie mimoriadnej účtovnej závierky je i nedobrovoľné zrušenie spoločnosti, teda ak je spoločnosť zrušená nie z vlastnej vôle.³⁴

Priebežnú účtovnú závierku môžu zostaviť podnikateľské subjekty počas trvania účtovného obdobia, teda v jeho priebehu, ak to vyžaduje osobitný predpis. Obdobie, kedy sa vykazuje priebežná účtovná závierka môže byť štvrťročné, polročné, alebo iné obdobie v súlade so zákonom č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov. Takáto účtovná závierka slúži spoločnosti ako zdroj informácií o finančnej výkonnosti podniku, o peňažných tokoch, o finančnej situácii za kratšie obdobie.³⁵

3.7 Prezentácia výsledku hospodárenia v účtovnej závierke

Účtovná závierka predstavuje súbor vykazovaných skutočností a informácií o finančnej situácii, ktoré účtovná jednotka poskytuje používateľom informácií, ktorými môžu byť riadiaci zamestnanci, finanční veritelia, dodávatelia, investori, verejnosť, konkurencia, vláda a ďalší. Zostaveniu účtovnej závierky predchádza účtovná uzávierka, ktorá predstavuje uzatváranie účtovných kníh ku koncu účtovného obdobia. Účtovná závierka sa v sústave jednoduchého účtovníctva skladá z Výkazu o majetku a záväzkoch a z Výkazu o príjmoch a výdavkoch. V diplomovej práci sa venujeme sústave podvojného účtovníctva a teda účtovnej závierke, ktorá sa skladá zo Súvahy, Výkazu ziskov a strát a Poznámok. Zákonom stanovenú predpísanú podobu majú len Súvaha a Výkaz ziskov a strát.

3.7.1 Súvaha

Hlavným cieľom Súvahy je prostredníctvom štrukturálneho a formálneho usporiadania majetku a jeho zdrojov poskytovať správy o ekonomickej situácii podniku. Súvaha sa skladá z majetku, ktorý predstavuje stranu aktív a jeho zdrojov, čo predstavuje

³⁴ ŠLOSÁROVÁ, Anna – SILNÁ, Renáta. *Mimoriadne účtovné závierky*. 1. vyd. Bratislava: Iura Edition, 2008. 109 s. ISBN 978-80-807-8222-1.

³⁵ KALAVSKÁ, Anna. Priebežná účtovná závierka. In: *Teória a prax v účtovníctve a audítorstve: Zborník príspevkov z vedeckej konferencie k výsledkom vedeckoúskumnej činnosti Katedry účtovníctva a audítorstva konanej v septembri 2012*, Bratislava: Vydavateľstvo EKONÓM, 2013, 131 s. ISBN 978-80-225-3741-4.

stranu pasív. Súvaha môže mať dve formy prezentácie, a to formu horizontálnu a vertikálnu.

Ak hovoríme o vertikálnej forme, ide o vykazovanie položiek pod sebou, kde sa zaznamenávajú, kde sa zaznamenávajú v tomto poradí: položky majetku, záväzkov a položky vlastného imania. Táto forma Súvahy je zobrazovaná na základe modifikovanej bilančnej rovnice, kde vlastné imanie vieme stanoviť ako rozdiel majetku a záväzkov.

V prípade, ak ide o horizontálnu formu, položky majetku zaznamenávame vľavo a položky záväzkov a vlastného imania vpravo. Pri horizontálnej forme sa suma majetku rovná sume zdrojov majetku a vychádza zo základnej bilančnej rovnice.

Opatrenie o účtovnej závierke stanovuje obsah, štruktúru i formu súvahy pre účtovné jednotky v Slovenskej republike. Na základe toho môžeme povedať, že ide o určitú striktnosť a záväznosť oficiálneho usporiadania Súvahy. V prípade, ak sa účtovná jednotka rozhodne, môže zostaviť vertikálnu formu, zatiaľ čo horizontálna forma Súvahy je predpísaná podľa zákona a obligatórna.

Súvaha slúži ako prameň informácií o finančnom stave podnikateľského subjektu. Zväčša sa za primárne formy prejavu o finančnej situácii pokladajú ukazovatele ako trhová hodnota, rentabilita, aktivita, zadlženosť, likvidita.³⁶

Na finančnú situáciu podniku môžu pôsobiť rôzne faktory, či už externé alebo interné. Medzi externé faktory sme zaradili napríklad legislatívu, hospodársky rast alebo hospodársku krízu. Na tieto faktory nemá podnikateľský subjekt vplyv a pôsobia naň nezávisle. Faktorom, ktoré vznikajú vnútri účtovnej jednotky a účtovná jednotka je schopná ich ovplyvniť hovoríme interné faktory, ktoré môžu mať podobu inovačných zmien alebo kvality a objemu výroby.

Súvaha poskytuje odpoveď na otázku týkajúcu štruktúry a výšky majetku, veľkosti vlastných zdrojov majetku, veľkosti cudzích zdrojov majetku ku dňu zostavenia Súvahy. Na likviditu podniku vplýva štruktúra zdrojov a majetku a na zadlženosť vplýva hodnota cudzích a vlastných zdrojov majetku. Analyzovaný výsledok hospodárenia bude vo veľmi veľkom rozsahu podkladom na vyhodnotenie rentability podniku.

³⁶ ŠLOSÁROVÁ, Anna. *Analýza účtovnej závierky: Aktuálne problémy v oblasti účtovnej závierky podnikateľov*. 1. vyd. Bratislava: Vydavateľstvo EKONÓM, 2015. 94 s. ISBN 978-80-225-4068-1

3.7.2 Výkaz ziskov a strát

Pre potreby diplomovej práce je práve tento výkaz relevantnejší, nakoľko interpretuje tvorbu výsledku hospodárenia a patrí medzi poskytovateľov správ o výnosnosti daného podnikateľského subjektu. Ide o finančný výkaz, v ktorom sa uvádzajú výnosy a náklady, z ktorých pochádza výsledok hospodárenia.

Na základe toho, ako sú usporiadané položky výnosov a nákladov rozoznávame:

- a) Horizontálnu štruktúru Výkazu ziskov a strát, ktorej základným znakom je, že položky nákladov a položky výnosov sa zaznamenávajú oddelene, vľavo sa vykazujú náklady vpravo výnosy. Kladom a výhodou horizontálnej štruktúry je vykazovanie celkovej hodnoty nákladov a celkovej hodnoty výnosov, čo zabezpečuje prehľadnosť finančných položiek. Matematicky teda platí, že suma účtovného zisku a nákladov sa rovná celkovej sume výnosov.
- b) Vertikálnu štruktúru Výkazu ziskov a strát, ktorú v tomto prípade zostavujeme vyčíslenie položiek, a to tak, že sa kombinujú položky nákladov a výnosov. Posledná položka sa zaznamenáva ako výsledok hospodárenia so znamienkom mínus, ak ide o stratu a so znamienkom plus, ak ide o zisk. Za nevýhodu považujeme to, že sa nevykazuje suma nákladov a výnosov ako pri horizontálnej štruktúre.

Pri horizontálnej forme sa akceptuje členenie výsledku hospodárenia z hospodárskej činnosti, a z finančnej činnosti.

Výkaz ziskov a strát poskytuje obraz nielen o tom, aké výnosy dosahuje podnik, ale aj o tom z akých činností má pôvod zisk alebo strata, čo umožní podniku predikovať a odhadnúť nasledujúci vývoj. Výkaz ziskov a strát nevyužíva princíp založený na báze peňažných tokov, ale aktuálny princíp. Súvaha a Výkaz ziskov a strát sú navzájom prepojené. Platí pravidlo, že riadok 100 zo Súvahy = riadok 61 z Výkazu ziskov a strát.³⁷

3.7.3 Poznámky

V poslednej dobe sa Poznámkam prikladá väčšia váha a tvoria povinnú súčasť účtovnej závierky. Dôvodom je skutočnosť, že výkazy, ktoré sa zostavujú podľa IFRS či US GAAP sú často stručné a v spoločnom riadku sa zaznamenávajú agregovane. Z tohto dôvodu má účtovná jednotka možnosť umiestniť ku ktorémukoľvek údaju odkaz na

³⁷ ŠLOSÁROVÁ, Anna. *Analýza účtovnej závierky: Aktuálne problémy v oblasti účtovnej závierky podnikateľov*. 1. vyd. Bratislava: Vydavateľstvo EKONÓM, 2015. 94 s. ISBN 978-80-225-4068-1

náležitý odsek v poznámkach, v ktorom je údaj detailnejšie vysvetlený. Pri obsahovej stránke Poznámok je rozdiel podľa toho, či Poznámky zostavuje mikro, malá, alebo veľká účtovná jednotka. Najmenej informácií sa v Poznámkach vyžaduje od mikro účtovnej jednotky a pre malú účtovnú jednotku sa postupne pridávajú ďalšie. Najpodrobnejšie informácie sú povinné v Poznámkach zaznamenávať veľké účtovné jednotky. Subjekty verejného záujmu a veľké podnikateľské subjekty zostavujú prehľad o pohybe vlastného imania a prehľad cash flow.

V časti Poznámok, ktorá sa zaoberá účtovnými zásadami, ktoré podniky používajú je podnik povinný podrobne zaznamenať spôsob oceňovania majetku a odpisový plán pre dlhodobý majetok. Taktiež treba uviesť skutočnosti o premiestňovaní a situácii majetku, opravných položkách, rezervách, zostatkových stavoch na začiatku, v priebehu a na konci účtovného obdobia. V Poznámkach má účtovná jednotka povinnosť poskytnúť informácie o poistení, ktoré sa týka majetku. Ide najmä o majetok, na ktorý je zriadené záložné právo alebo je nadobudnutý prostredníctvom finančného prenájomu. Informácie o kvantitatívnych ukazovateľoch, ktoré sú prezentované vo Výkaze ziskov a strát alebo v Súvahe dopĺňajú Poznámky.

Účtovnú závierku a s ňou súvisiace výkazy spolu s Poznámkami pokladáme za najdôležitejší prameň informácii pri finančnej analýze podniku.

V tretej kapitole sme teoreticky priblížili všeobecnú problematiku výsledku hospodárenia, analyzovali účtovné výkazy, ktoré sú východiskom pre zisťovanie výsledku hospodárenia. V nasledujúcej štvrtej kapitole sa budeme venovať analýze výsledku hospodárenia a výpočtu ukazovateľov efektívnosti vybranej účtovnej jednotky
ADVOK, s. r. o.³⁸

³⁸ ŠLOSÁROVÁ, Anna. *Analýza účtovnej závierky: Aktuálne problémy v oblasti účtovnej závierky podnikateľov*. 1. vyd. Bratislava: Vydavateľstvo EKONÓM, 2015. 94 s. ISBN 978-80-225-4068-1

4 Výsledky práce a diskusia

V tejto kapitole sa budeme venovať analýze nákladov, výnosov a výsledku hospodárenia spoločnosti ADVOK, s. r. o. za obdobie od roku 2016-2019. Spoločnosť ADVOK, s. r. o. pôsobí ako advokátska kancelária, ktorá poskytuje advokátske služby právneho poradenstva a právnej pomoci v nasledujúcich právnych oblastiach: obchodné právo, rodinné právo, pracovné právo, právo duševného a priemyselného vlastníctva, právo nehnuteľností, development.

Spoločnosť ADVOK, s. r. o. je pomerne mladá firma, ktorá vznikla v roku 2013. Advokátska kancelária má 2 konateľov a 5 zamestnancov. Na základe uvedeného ju zaradujeme medzi malé účtovné jednotky. Spoločnosť účtuje v sústave podvojného účtovníctva. Základné imanie spoločnosti je 30 000 €.

V nasledujúcej podkapitole prejdeme k analýze nákladov, výnosov a výsledku hospodárenia spoločnosti ADVOK, s. r. o. Uvedené údaje sme získali priamo od konateľa advokátskej kancelárie.

4.1 Náklady spoločnosti ADVOK, s. r. o.

Tabuľka 3 Celkové náklady spoločnosti ADVOK, s. r. o. za obdobie rokov 2016-2019

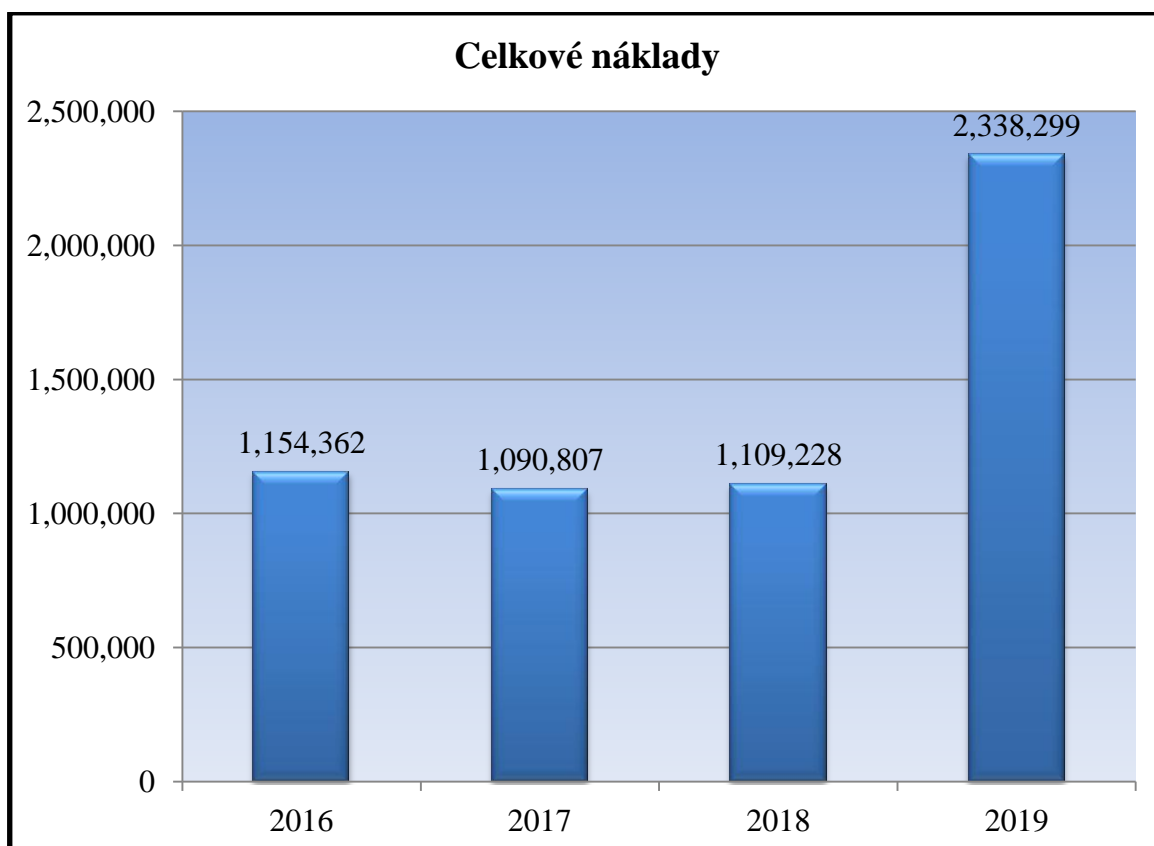
Celkové náklady	2016 (€)	(%)	2017 (€)	(%)	2018 (€)	(%)	2019 (€)	(%)
Náklady na hospodársku činnosť	1 154 131	99,98	1 090 469	99,97	1 109 039	99,98	2 338 083	99,99
Náklady na finančnú činnosť	231	0,02	338	0,03	189	0,02	216	0,01
Celkové náklady	1 154 362	100	1 090 807	100	1 109 228	100	2 338 299	100

Zdroj: vlastné spracovanie podľa Výkazu ziskov a strát za obdobia od roku 2016 – 2019

Z analýzy je zrejmé, že náklady na hospodársku činnosť tvorili 99% z celkových nákladov spoločnosti. Náklady na hospodársku činnosť budeme ďalej analyzovať v nasledujúcej časti. Finančné náklady predstavujú veľmi nízky podiel na celkových nákladoch a pohybujú sa v intervale od 0,01 % do 0,03 %, čo považujeme za akceptovateľné vzhľadom na charakter a poslanie spoločnosti.

Nasledujúci graf zobrazuje vývoj nákladov za sledované obdobia od 2016-2019.

Graf 1 Celkové náklady spoločnosti ADVOK, s. r. o. za obdobie rokov 2016-2019

Zdroj: vlastné spracovanie podľa Výkazu ziskov a strát spoločnosti

Z analýzy vyplýva, že náklady v spoločnosti ADVOK, s. r. o. sa vyvíjali proporcionálne počas sledovaného obdobia až do roku 2019, kedy vynaložila nadpriemerne vysoké náklady v porovnaní s predchádzajúcim obdobím. Domnievame sa, že ide o variabilné náklady, ktoré sú spôsobené mimoriadnymi udalosťami v dôsledku sťahovania spoločnosti na novú adresu. Spoločnosť využila sťahovacie služby, IT a technické služby, uskutočnila kompletne zariadenie kancelárskych priestorov. Ide aj o nárast fixných nákladov podniku, ktoré sú nezávislé od množstva poskytnutých služieb. Aj keď sa fixné náklady podniku zvyčajne nemenia, spoločnosti sa výrazne zvýšilo nájomné a spotreba energie, čo malo vplyv na výšku nákladov v roku 2019. V dôsledku zmeny sídla na lukratívnejšej adrese však stúpol aj záujem klientov o poskytovanie právneho poradenstva a advokátskych služieb, čo sa prejavilo v raste výnosov a tržieb. Spoločnosť ADVOK, s. r. o. aj napriek tomu v roku 2019 dosiahla kladný výsledok hospodárenia.

4.1.1 Náklady na hospodársku činnosť

Náklady na hospodársku činnosť tvoria najväčší podiel na celkových nákladoch spoločnosti a sú spojené s prevádzkovaním podnikateľskej činnosti. Údaje o výške nákladov na hospodársku činnosť sme získali z Výkazu ziskov a strát spoločnosti ADVOK, s. r. o. k 31.12. príslušného obdobia.³⁹

Tabuľka 4 Vývoj nákladových položiek spoločnosti ADVOK, s. r. o. za obdobie rokov 2016-2019

Náklady na hospodársku činnosť	2016	2017	2018	2019
Spotreba materiálu, energie a ostatných neskladovateľných dodávok (501, 502, 503)	5 251	8 719	12 306	7 919
Služby (účtová skupina 51)	1041680	960784	918786	1391914
Osobné náklady	80566	89393	134083	116575
Mzdové náklady (521, 522)	58 480	64747	99577	85179
Odmeny členom orgánov spoločnosti a družstva (523)	423	417	0	0
Náklady na sociálne poistenie (524, 525, 526)	20486	22390	32102	29505
Sociálne náklady (527, 528)	1177	1839	2404	1891
Dane a poplatky (účtová skupina 53)	3160	-901	1648	2460
Odpisy a opravné položky k dlhodobému nehmotnému majetku a dlhodobému hmotnému majetku	3802	4 778	13474	18981
Odpisy dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku (551)	3802	4778	13474	18981
Ostatné náklady na hospodársku činnosť (543, 544, 545, 546, 548, 549, 555, 557)	19672	27696	28742	800234
Náklady na hospodársku činnosť spolu	1154131	1090469	1109039	2338083

Zdroj: vlastné spracovanie podľa Výkazu ziskov a strát spoločnosti

³⁹ Výkaz ziskov a strát spoločnosti

Z uskutočnenej analýzy nákladov konštatujeme, že za sledované obdobie spoločnosť vynaložila náklady na hospodársku činnosť v takmer rovnakej výške, výnimkou je rok 2019, kedy sa náklady zvýšili takmer o polovicu. Ďalej uskutočnime analýzu jednotlivých položiek nákladov na hospodársku činnosť samostatne a ozrejmime konkrétne príčiny zvýšenia nákladov.

a) spotreba materiálu, energie a ostatných neskladovateľných dodávok – tieto nákladové položky spoločnosť účtuje na účtoch 501, 502, 503. Z analýzy vyplýva, že najviac materiálu, energie a ostatných neskladovateľných dávok sa spotrebovalo v roku 2018. Domnievame sa, že tento jav je spôsobený najmä tým, že spoločnosť použila finančné prostriedky na rekonštrukciu kancelárie, maľovanie a opravy. Zaraďujeme sem spotrebu tlačív, formulárov, najmä kancelárskych potrieb, kúpu judikátov a odbornej literatúry, ktorá je nevyhnutná pre správne fungovanie advokátskej kancelárie. Medzi náklady spoločnosti zaraďujeme spotrebu pohonných hmôt v rámci účasti na pojednávaniach a stretnutiach s klientmi. Treba podotknúť, že náklady na pohonné hmoty každý rok narastajú z dôvodu zvyšovania cien nafty a benzínu. Advokáti spoločnosti ADVOK, s. r. o. majú často pojednávania v Košiciach, čo sa odráža vo výške nákladov na pohonné hmoty. Medzi náklady spoločnosti ADVOK, s. r. o. patrí spotreba elektrickej energie, vodné, stočné.

b) služby – z výsledkov analýzy konštatujeme, že náklady poskytnuté na služby tvoria najväčšiu časť z nákladov na hospodársku činnosť a najvyššiu hodnotu dosiahli v roku 2019. Spoločnosť vynakladá finančné prostriedky na opravu a udržiavanie kancelárskych priestorov, taktiež využíva služby externej IT spoločnosti Alpha pro, s.r.o., ktorá má v režii celý sieťový systém, web, počítače, výpočtovú techniku a zariadenia spoločnosti. Spoločnosť vynakladá finančné prostriedky na náhrady cestovných výdavkov svojim zamestnancom, ubytovanie, stravné, telefón. Neposkytuje preddavok na pracovnú cestu pri súdnych pojednávaniach. V rámci služieb spoločnosť vynakladá finančné prostriedky na náklady na reprezentáciu, konkrétne dáva vyrábať rôzne reklamné predmety ako perá, USB kľúče, zošity, vizitky. Firma platí nájomné za kancelársky priestor. V roku 2019 firma menila svoje sídlo na novú, lukratívnejšiu lokalitu, čo sa odzrkadlilo na nákladoch na prepravu, sťahovanie, nájomné, parkovanie. Spoločnosť využíva aj tlmočnicke služby, ktoré účtuje v tejto účtovej skupine.

c) mzdové náklady – mzdové náklady v priebehu sledovaného obdobia rástli, čo je spôsobené prijatím nových zamestnancov a koncipientov do trvalého pracovného pomeru, ako aj brigádnika. V roku 2018 boli náklady najvyššie, nakoľko spoločnosť mala viac zamestnancov a boli vyplatené i odmeny vyplývajúce z pracovnoprávných vzťahov, ako aj odmeny spoločníkom.

d) odmeny členom orgánom spoločnosti a družstva – odmeny sa účtujú na účtoch 523. Zo zistených údajov sa spoločnosť rozhodla vyplatiť odmeny len v roku 2016 a 2017 a v ostatných rokoch sú nulové. Tieto odmeny sú nákladom, ktorý je daňovo uznateľný z hľadiska dane z príjmov. Výšku odmeny a spôsob vyplatenia si spoločnosť stanovila osobitne v spoločenskej zmluve a v stanovách.

e) náklady na sociálne poistenie - v roku 2018 tvorilo spoločnosť väčší počet zamestnancov a mzdové náklady boli najvyššie za sledované obdobie. Od tejto skutočnosti sa odvíja výška nákladov na sociálne poistenie, ktoré sa odvádza z hrubej mzdy zamestnanca. Do tejto skupiny nákladov patria príspevky a poistné, ktoré je podľa zákona zamestnávateľ povinný platiť za svojich zamestnancov.

f) sociálne náklady – tieto náklady zamestnávateľ vynaložil na vytvorenie sociálnych a pracovných podmienok pre svojich zamestnancov a na starostlivosť o zdravie svojich zamestnancov. V prípade spoločnosti ADVOK, s. r. o. ide o príspevok na stravné svojim zamestnancom a náhradu príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnancov.

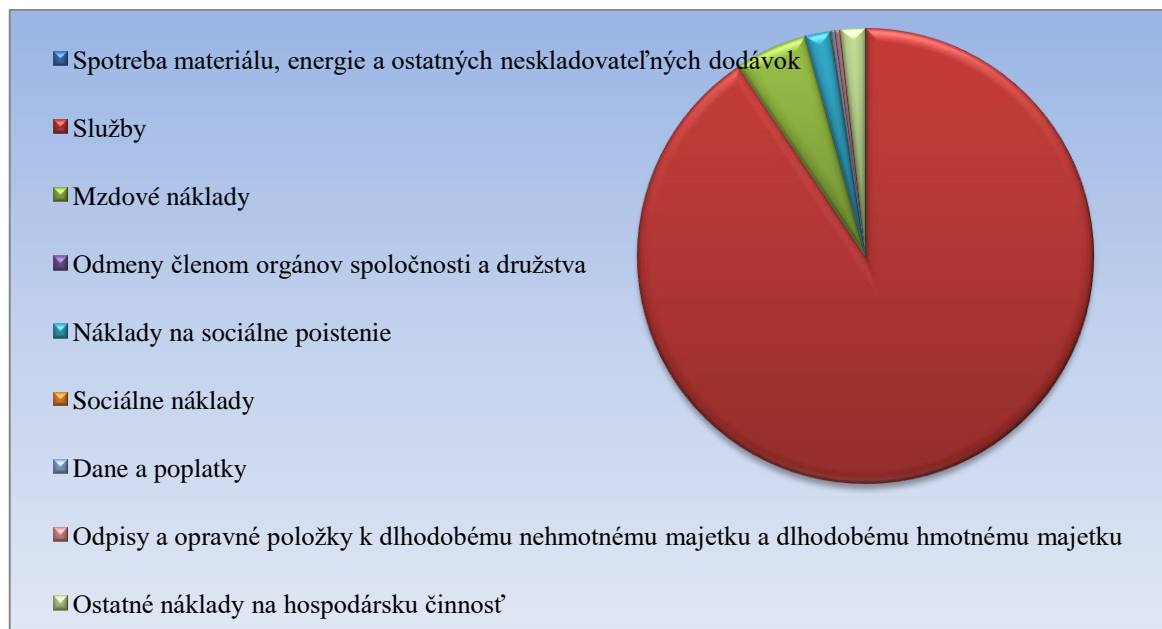
g) dane a poplatky – vo Výkaze ziskov a strát sa zaznamenávajú v riadkoch 018 - 020. Na základe získaných údajov spoločnosť vykazovala najvyššiu hodnotu v roku 2016 a najnižšiu hodnotu v roku 2017, kedy sa dostala do záporných čísiel. Do tejto skupiny nákladov spoločnosti patrí najmä daň z motorových vozidiel a súdne poplatky, ktoré advokátska kancelária platí vo forme kolkov v hotovosti ako aj správne a súdne poplatky.

h) odpisy a opravné položky k dlhodobému nehmotnému majetku a dlhodobému hmotnému majetku – na základe analýzy Výkazu ziskov a strát sme zistili, že odpisy dlhodobého hmotného a nehmotného majetku majú rastúcu tendenciu v rámci sledovaného obdobia. Súvisí to najmä s metódou odpisovania majetku a s kúpou nového auta. Z dlhodobého hmotného majetku spoločnosť vlastní automobil, počítač, kopírovací stroj. Odpisy vypočítame z obstarávacej ceny a predpokladanej doby životnosti konkrétneho majetku.

i) ostatné náklady na hospodársku činnosť – v sledovanom období má výška nákladov stúpajúcu tendenciu a najvyššiu hodnotu dosahujú náklady v roku 2019. Spoločnosť ADVOK, s. r. o. sem zaraďuje dary, ktoré poskytla, zmluvné pokuty a penále, ktoré musela advokátska kancelária zaplatiť svojmu klientovi v dôsledku oneskoreného plnenia záväzku. Do nákladov sa účtuje zrušenie pracovnej cesty a zvýšenie oprávok pri odpisovaní opravnej položky do nákladov.

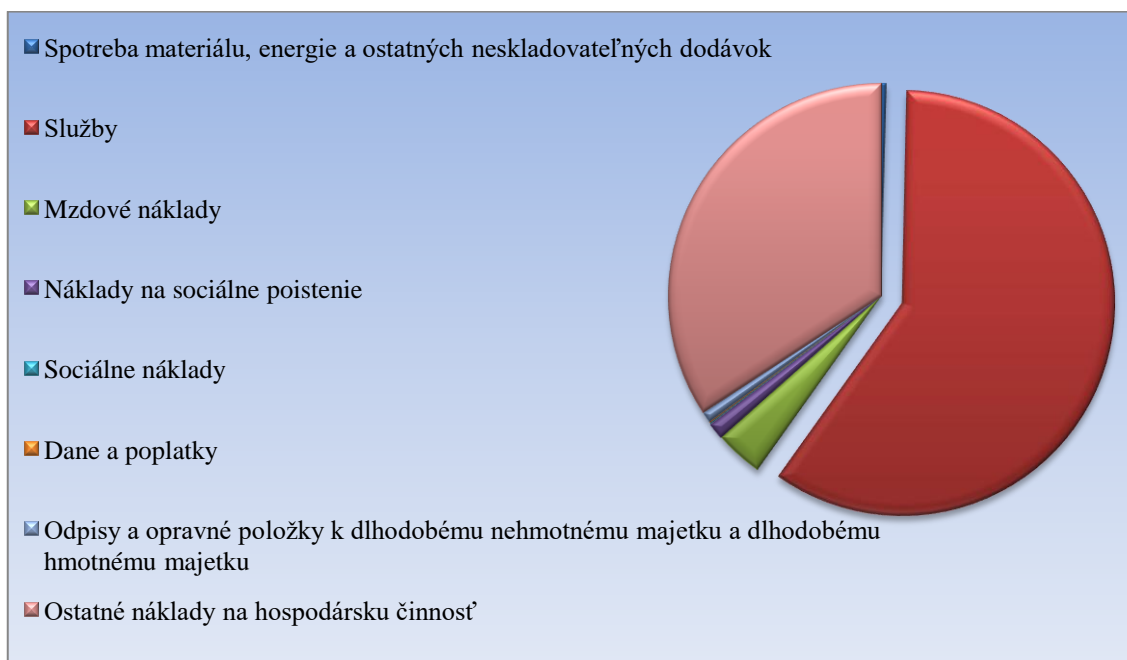
Na efektívnejšie zobrazenie jednotlivých nákladov na hospodársku činnosť a ich podiel na celkových nákladoch spoločnosti ADVOK, s. r. o. v roku 2019 sme zostavili Graf 3.

Graf 2 Podiel nákladov na hospodársku činnosť na celkových nákladoch spoločnosti v roku 2016

Zdroj: vlastné spracovanie

Graf 3 Podiel nákladov na hospodársku činnosť na celkových nákladoch spoločnosti v roku 2019

Zdroj: vlastné spracovanie

V roku 2016 najväčšiu časť nákladov spoločnosti predstavovali služby v hodnote 1 041 680 €. V porovnaní s rokom 2019 nenastala takmer žiadna zmena a táto hodnota je pomerne rovnaká. Druhú najväčšiu položku nákladov tvoria mzdové náklady, ktoré sú vo výške 58 480 € a v porovnaní s rokom 2019 sú na druhom mieste. Ostatné náklady na hospodársku činnosť tvoria 19 672 €. Oproti roku 2019 pribudla nákladová položka odmeny členom orgánov spoločnosti, ktorá má hodnotu 423 €.

Najväčšiu časť nákladov spoločnosti na konci roku 2019 tvorili náklady na služby, ktoré dosahujú hodnotu 1 391 914 €. Druhú najväčšiu časť tvoria ostatné náklady na hospodársku činnosť, ktoré predstavovali hodnotu 800 234 € a významnou nákladovou položkou boli mzdové náklady, ktoré sú vo výške 85 179 €.

4.1.2 Náklady na finančnú činnosť

Z analýzy vyplýva, že náklady na finančnú činnosť tvorili veľmi malý podiel na celkových nákladoch spoločnosti ADVOK, s. r. o. V nasledujúcej tabuľke zobrazujeme celkové náklady na finančnú činnosť podniku za sledované obdobie 2016-2019.

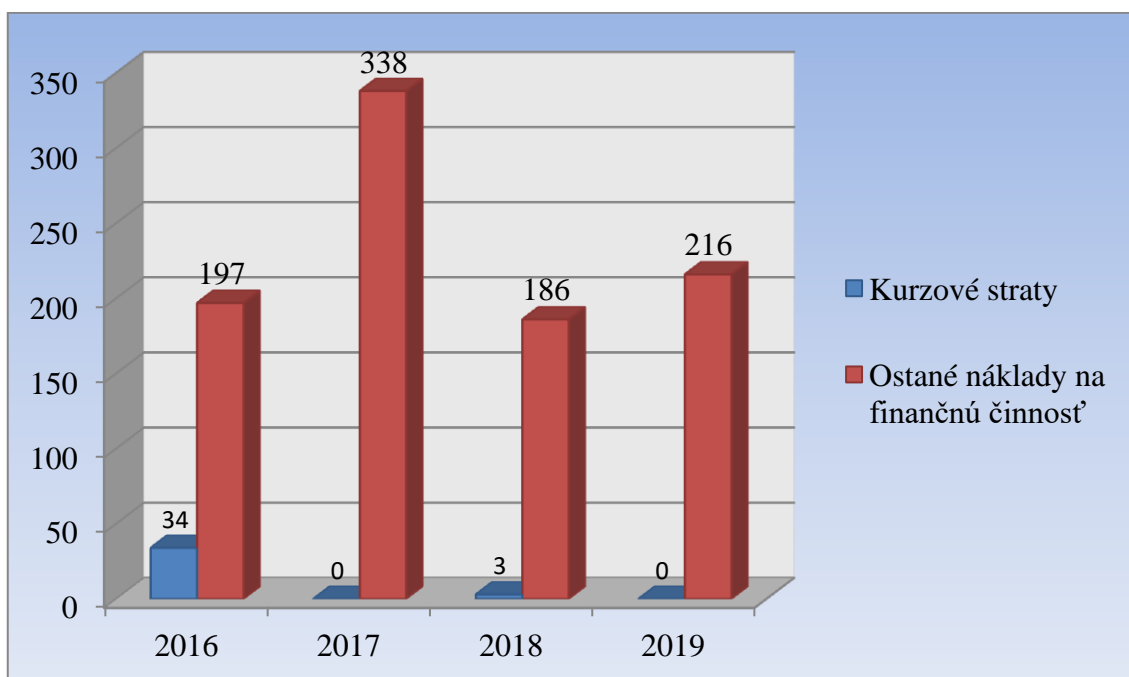
Tabuľka 5 Vývoj nákladov na finančnú činnosť za obdobie rokov 2016-2019

Náklady na hospodársku činnosť	2016	2017	2018	2019
Kurzové straty (563)	34	0	3	0
Ostatné náklady na finančnú činnosť (568, 569)	197	338	186	216
Náklady na finančnú činnosť spolu	231	338	189	216

Zdroj: vlastné spracovanie podľa výkazu ziskov a strát za jednotlivé obdobia

Na základe analýzy konštatujeme, že náklady na finančnú činnosť tvoria zanedbateľnú položku v porovnaní s nákladmi na hospodársku činnosť. Tieto náklady sa v priebehu období výrazne nemenili. Najvyššie hodnoty nadobúdali v roku 2017, kedy bola ich výška 338 €. Naopak, najnižšiu hodnotu nadobudli v roku 2018 vo výške 189 €. Spoločnosť ADVOK, s. r. o. zaznamenala kurzové straty v roku 2016 a 2018. Kurzová strata bola zistená na konci účtovného obdobia pri uzatváraní účtovných kníh pri valutovej pokladnici. Taktiež tieto náklady súvisia s výdavkami za vedenie bankových účtov ako aj s depozitnými poplatkami. Sme toho názoru, že náklady na finančnú činnosť majú minimálny vplyv na výsledok hospodárenia spoločnosti.

Graf 4 Vývoj nákladov na finančnú činnosť za obdobie rokov 2016-2019

Zdroj: vlastné spracovanie

4.2 Výnosy spoločnosti ADVOK, s. r. o.

Výnosy spoločnosti ADVOK, s. r. o. sú determinované hlavnou činnosťou, ktorú podnik realizuje. Ide predovšetkým o poskytovanie služieb v oblasti práva, právne poradenstvá a právne úkony v oblasti obchodného, občianskeho, trestného, rodinného, pracovného, insolvenčného práva. V nasledujúcej časti bližšie analyzujeme výnosy spoločnosti v priebehu posledných štyroch rokov. Tak ako náklady, aj výnosy spoločnosti sa skladajú z výnosov z hospodárskej činnosti a z výnosov z finančnej činnosti. Spoločnosť ADVOK, s. r. o. neobchoduje s cennými papiermi, a preto sme toho názoru, že výška výnosov z finančnej činnosti je akceptovateľná. Konštatujeme, že nízke výnosy z finančnej činnosti sú spojené s primárnym cieľom spoločnosti a v minimálnej miere ovplyvňujú výsledok hospodárenia.

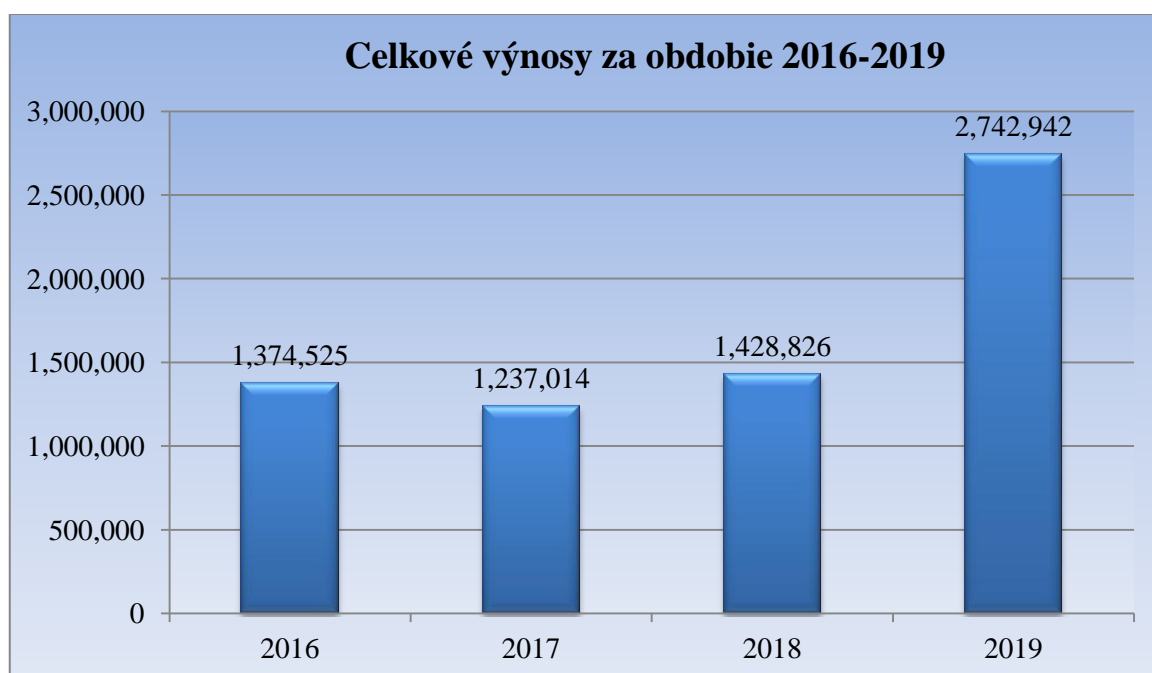
Tabuľka 6 Vývoj výnosov spoločnosti ADVOK, s. r. o. za obdobie rokov 2016-2019

Celkové výnosy	2016 (€)	(%)	2017 (€)	(%)	2018 (€)	(%)	2019 (€)	(%)
Výnosy z hospodárskej činnosti	1374495	99,99	1236991	99,99	1428818	99,99	2742942	100
Výnosy z finančnej činnosti	30	0,01	23	0,01	8	0,01	0	0
Celkové výnosy	1374525	100	1237014	100	1428826	100	2742942	100

Zdroj: vlastné spracovanie podľa Výkazov ziskov a strát spoločnosti ADVOK, s. r. o.

Z analýzy uvedených údajov sme dospeli k záveru, že najväčšiu časť výnosov spoločnosti tvoria výnosy z hospodárskej činnosti, ktoré predstavujú vo všetkých sledovaných rokoch 99,99 % objemu výnosov. Výnosy z finančnej činnosti predstavujú minimálnu hodnotu a to 0,01 % s výnimkou roku 2019, kedy výnosy z finančnej činnosti boli nulové. Spoločnosť ADVOK, s. r. o. neuskutočnila žiadne finančné operácie spojené s výnosmi z finančnej činnosti.

Graf 5 Vývoj celkových výnosov za sledované obdobie rokov 2016-2019

Na základe analýzy výnosov v sledovanom období od roku 2016-2019 sme zistili, že spoločnosť v priebehu rokov dosahuje postupne rastúce výnosy. V roku 2019 spoločnosť ADVOK, s. r. o. dospela k najvyšším výnosom v hodnote 2 742 942 €. Výška výnosov je daná najmä tým, že spoločnosť získala nových prominentných klientov, zmenila miesto podnikania a vynaložila nemalé finančné prostriedky na reklamu a marketing, čím sa dostala do povedomia verejnosti a stala atraktívnejšou pre potencionálnych klientov.

4.2.1 Výnosy z hospodárskej činnosti

V nasledujúcej Tabuľke 7 sme pre prehľadnosť zobrazili konkrétne položky výnosov za hospodársku činnosť spoločnosti ADVOK, s. r. o. za sledované obdobia. Medzi výnosy z hospodárskej činnosti sme zaradili tržby z predaja služieb a ostatné výnosy z hospodárskej činnosti. Výnosy z hospodárskej činnosti spoločnosti ADVOK, s. r. o. počas sledovaného obdobia narastajú proporcionálne bez výraznejších ekonomických výkyvov. Príčinu zmeny hodnoty výnosov v roku 2019 objasníme v nasledujúcej časti diplomovej práce.

Tabuľka 7 Výnosy z hospodárskej činnosti spoločnosti ADVOK, s. r. o. za obdobie rokov 2016-2019

Výnosy	2016	2017	2018	2019
Tržby z predaja služieb (602, 606)	1372569	1235951	1427665	1967859
Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti (644, 645, 646, 648, 655, 657)	1926	1040	1153	775083
Výnosy z hospodárskej činnosti spolu	1374495	1236991	1428818	2742942

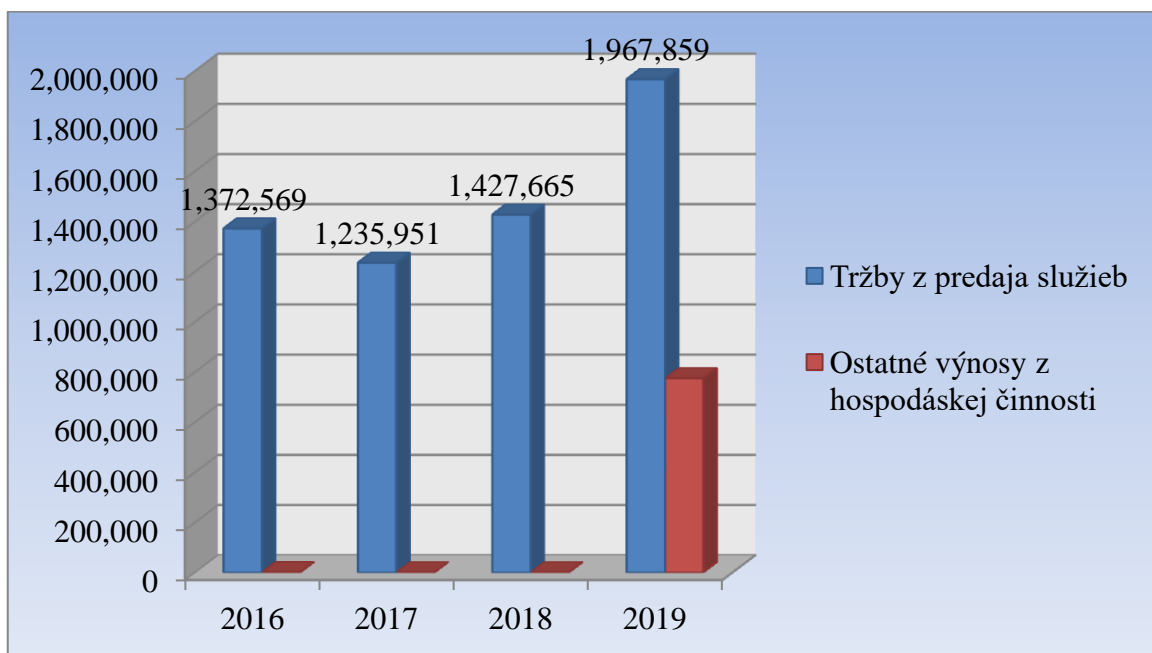
Zdroj: vlastné spracovanie podľa Výkazu ziskov a strát za sledované obdobia

Podľa údajov z Výkazu ziskov a strát konštatujeme, že najväčšiu časť výnosov z hospodárskej činnosti tvoria tržby podniku za svoje predané služby. Tieto tržby podnik účtuje v na účte 602 a ide predovšetkým o poskytnutie služieb v oblasti právneho poradenstva, účasti na súdnych pojednávaniach, rokovaniach s protistranami. Advokátska kancelária taktiež účtuje na účte 606 svoje výnosy zo zákazky. Ide najmä o prípady, ak sa advokát dohodne so svojim klientom na vypracovaní potrebných zmlúv a právnych analýz. Ďalšou významnou položkou sú ostatné výnosy z hospodárskej činnosti spoločnosti, ktoré však tvoria nízky podiel na celkových výnosoch.

Medzi ostatné výnosy z hospodárskej činnosti spoločnosti advokátska kancelária zaradila pokuty uskutočnené spoločnosťou pre svojich klientov, ktoré vznikajú v dôsledku neplnenia si povinností vyplývajúcich zo zmlúv. Tiež sem zaradila zúčtovanie oprávky k opravnej položke k majetku, ktorý spoločnosť nadobudla, škody a manka v dôsledku poistných udalostí. Ak z analýzy porovnáme tržby z predaja služieb v roku 2016 s tržbami z predaja služieb v roku 2019, vidíme stúpajúci trend. Sme toho názoru, že je spôsobený čoraz väčším záujmom o právne služby najmä v oblasti rodinného práva a zvýšenej rozvodovosti a záujmom o právne služby v oblasti obchodného práva, občianskeho práva a vymáhania pohľadávok.

Pre prehľadnejšie zobrazenie analýzy výnosov z hospodárskej činnosti sme zostrojili nasledujúci Graf 6 vývoja tržieb z predaja služieb a ostatných výnosov z hospodárskej činnosti v čase od roku 2016-2019.

Graf 6 Vývoj výnosov z hospodárskej činnosti spoločnosti ADVOK, s. r. o. za sledované obdobie rokov 2016-2019

Zdroj: vlastné spracovanie

4.2.2 Výnosy z finančnej činnosti

Spoločnosť ADVOK, s. r. o. dosahuje veľmi nízke výnosy z finančnej činnosti, čo sme videli v klesajúcom trende, kedy ich výška v roku 2019 klesla na nulu. Ich hodnotu tvoria tzv. ostatné výnosové úroky, ktoré vznikajú z uložených finančných prostriedkov v banke, úroky z bežných a vkladových účtov v banke.

4.3 Výsledok hospodárenia ADVOK, s. r. o.

V predchádzajúcej kapitole diplomovej práce sme uskutočnili analýzu nákladov a výnosov spoločnosti ADVOK, s. r. o. Tieto dve položky sú základnými piliermi na výpočet výsledku hospodárenia. V nadväznosti na predchádzajúcu kapitolu analyzujeme výsledok hospodárenia za časové obdobie od roku 2016-2019. V nasledujúcej tabuľke zobrazujeme výsledok hospodárenia spoločnosti pred zdanením a po zdanení za sledované obdobie.

Tabuľka 8 Výsledok hospodárenia spoločnosti ADVOK, s. r. o. za obdobie rokov 2016-2019

Výsledok hospodárenia	2016	2017	2018	2019
Výsledok hospodárenia z hospodárskej činnosti	220364	146522	319779	404859
Výsledok hospodárenia z finančnej činnosti	-201	-315	-181	-216
Výsledok hospodárenia pred zdanením	220163	146207	319598	404643
Daň z príjmov	48540	31764	74897	89094
Výsledok hospodárenia po zdanení	171623	114443	244701	315549

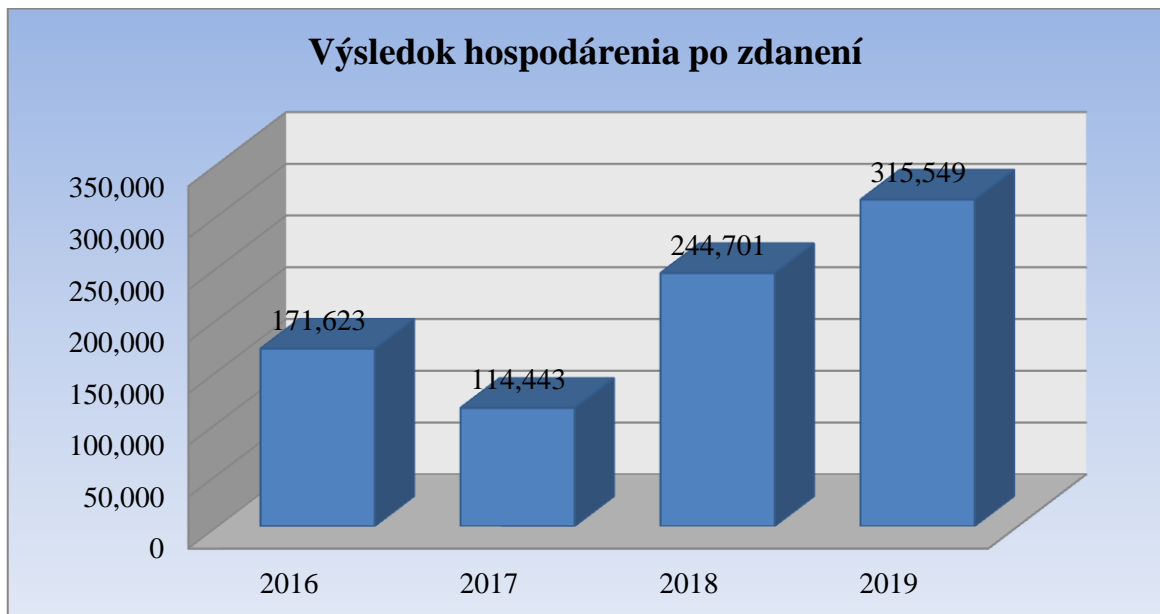
Zdroj: vlastné spracovanie podľa Výkazu ziskov a strát spoločnosti za jednotlivé obdobia

Z Výkazu ziskov a strát spoločnosti ADVOK, s. r. o. sme zistili, že výsledok hospodárenia z hospodárskej činnosti tvorí najväčšiu časť celkového výsledku hospodárenia, čomu naznačovala aj predchádzajúca analýza nákladov a výnosov spoločnosti, kde hospodárska činnosť predstavovala najväčšiu časť. V prípade výsledku hospodárenia z finančnej činnosti spoločnosti ADVOK, s. r. o. je zrejmé, že spoločnosť zaznamenala stratu, a to v každom sledovanom roku. Je to spôsobené najmä vyššími finančnými nákladmi na vedenie bankových účtov a nízkymi výnosmi z finančnej činnosti. Sumarizáciou výsledku hospodárenia z finančnej činnosti a výsledku hospodárenia z hospodárskej činnosti dostaneme výsledok hospodárenia z bežnej činnosti spoločnosti. Strata, ktorú spoločnosť ADVOK, s. r. o. dosiahla v oblasti finančnej činnosti v priebehu všetkých sledovaných období sa premieta do výsledku hospodárenia bežného obdobia, avšak kvôli nízkym hodnotám ho vo väčšej miere neovplyvňuje.

Na základe analýzy sme zistili, že výsledok hospodárenia pred zdanením má pozitívny vývoj a každoročne sa zvyšuje, čo je dôsledok skutočnosti, že výnosy preyšujú náklady v priebehu sledovaného obdobia. Spoločnosti ADVOK, s. r. o. nevzniká odložená daň z príjmov, a preto na výsledok hospodárenia vplýva len splatná daň z príjmov, ktorá má s rastúcim výsledkom hospodárenia progresívny charakter. Odpočítaním splatnej dane z príjmov od výsledku hospodárenia z bežnej činnosti vznikne spoločnosti výsledok hospodárenia po zdanení.

Pre ilustráciu uskutočnenej analýzy výsledku hospodárenia graficky znázorníme vývoj výsledku hospodárenia spoločnosti ADVOK, s. r. o. po zdanení za sledované obdobie rokov 2016-2019.

Graf 7 Vývoj výsledku hospodárenia po zdanení spoločnosti ADVOK, s. r. o. za obdobie rokov 2016-2019

Zdroj: vlastné spracovanie podľa údajov z Výkazu ziskov a strát spoločnosti

Z analýzy vývoja výsledku hospodárenia je zrejmé, že firma dosahuje kladný výsledok hospodárenia za celé sledované obdobie. Najvyšší zisk dosiahla spoločnosť ADVOK, s. r. o. v roku 2019, kedy dosiahol výšku 315 549 €. Myslíme si, že pre malú a pomerne novú advokátsku kanceláriu je tento stúpajúci trend veľmi pozitívny. Zvyšovanie zisku je spôsobené najmä snahou spoločnosti neustále napredovať a dostať sa do vedúcej pozície medzi veľmi silnou konkurenciou v hlavnom meste. Sme toho názoru, že výsledok hospodárenia je ovplyvnený stále vyšším záujmom klientov o právne poradenstvo a právne služby v oblasti rodinného práva, rozvodov, obchodného práva a insolvenčného práva. Je zrejmé, že významný vplyv na výsledok hospodárenia má i vyššia produktivita práce u koncipientov a advokátov, ktorí v priebehu rokov získavajú nové skúsenosti, zručnosti a znalosti v problematike, a tým sa stávajú atraktívnejším pre potencionálnych klientov. Konštatujeme, že významný vplyv na výsledok hospodárenia mali náklady na reklamu a propagáciu spoločnosti, ktoré advokátska kancelária vynaložila na upriamenie pozornosti a získanie nových klientov. Vo všeobecnosti môžeme povedať, že spoločnosť veľmi dobre hospodári so svojimi finančnými prostriedkami a jej výnosy čoraz viac prevyšujú náklady.

4.4 Finančná analýza vybraných ukazovateľov advokátskej kancelárie ADVOK, s. r. o.

Na uskutočnenie finančnej analýzy spoločnosti ADVOK, s. r. o. sme vybrali základné pomerové ukazovatele. Konkrétne sú to ukazovatele rentability, likvidity a zadlženosti. Údaje pre výpočet týchto ukazovateľov sme čerpali z Výkazu ziskov a strát a Súvahy spoločnosti ADVOK, s. r. o. za sledované obdobie rokov 2016-2019. V nasledovnej časti sme analyzovali finančné zdravie podniku a skutočnosť ako dokáže spoločnosť ADVOK, s. r. o. dosahovať zisk pomocou investovaného kapitálu. Zhodnotili sme úspešnosť transakcií v nami sledovanom období a zároveň sme vypracovali odporúčania a návrhy do budúcnosti.

4.4.1 Analýza rentability advokátskej kancelárie ADVOK, s. r. o.

Ukazovateľ rentability nazývame aj ukazovateľom výnosnosti alebo ziskovosti podniku. Medzi najčastejší spôsob výpočtu rentability patrí podiel zisku a investovaného kapitálu.⁴⁰

$$R = \frac{\text{zisk}}{\text{investovaný kapitál}} \times 100$$

Kapitál, ktorý podnik investuje, delíme na cudzí a vlastný. Pri výpočte ukazovateľov rentability používame dva prístupy. Prvý je prístup podľa vlastníkov podniku, v ktorom sa dáva do komparácie zisk a vlastné imanie. Druhý je prístup podľa podnikového manažmentu, v ktorom sa dáva do pomeru zisk a celý investovaný kapitál podniku. Pri výpočte rentability podniku je odvodený druh ukazovateľa rentability, ktorý budeme podrobnejšie analyzovať v nasledujúcej časti. Pri finančnej analýze podniku ADVOK, s. r. o. sme dosadili do čitateľa čistý zisk po zdanení z Výkazu ziskov a strát spoločnosti. Údaje, ktoré súvisia s investovaným kapitálom, sú zo Súvahy spoločnosti.

⁴⁰ ŠLOSÁROVÁ, Anna – BLAHUŠIAKOVÁ, Miriama. *Analýza účtovnej závierky*. 1. vyd. Bratislava: Vydavateľstvo EKONÓM, 2017. 440 s. ISBN 978-80-8168-589-7

a) **rentabilita nákladov (RN)** udáva, koľko zisku vyprodukovalo 1 € nákladov:

$$RN = \frac{\text{úctovný zisk}}{\text{náklady}} \times 100$$

Tabuľka 9 Rentabilita nákladov spoločnosti ADVOK, s. r. o. za sledované obdobie rokov 2016-2019

	2016	2017	2018	2019
Rentabilita nákladov	14,87 %	10,49 %	22,06 %	13,49 %

Zdroj: vlastné spracovanie

Z údajov Tabuľky 9 vyplýva, že rentabilita nákladov spoločnosti ADVOK, s. r. o. bola v celom sledovanom období v kladných hodnotách a vyvíja sa proporcionálne. V roku 2018 dosiahla rentabilita najvyššiu maximálnu hodnotu 22,06 %. Z analýzy je zrejmé, že v roku 2016 jedno € nákladov vyprodukovalo takmer 15 centov zisku, v roku 2017 je to 10 centov zisku, v roku 2018 až 22 centov zisku a v roku 2019 je to 13 centov zisku.

b) **rentabilita výnosov (RV)** vyjadruje, koľko zisku vyprodukovalo 1 € výnosov:

$$RV = \frac{\text{úctovný zisk}}{\text{výnosy}} \times 100$$

Tabuľka 10 Rentabilita nákladov spoločnosti ADVOK, s. r. o. za sledované obdobie rokov 2016-2019

	2016	2017	2018	2019
Rentabilita výnosov	12,49 %	9,25 %	17,13 %	11,50 %

Zdroj: vlastné spracovanie

Z výpočtu rentability výnosov sme zistili, že v roku 2016 jedno € výnosov vyprodukovalo 12 centov zisku, v roku 2017 vyprodukovalo 9 centov zisku, v roku 2018 vyprodukovalo 17 centov zisku a v roku 2019 vyprodukovalo 11 centov zisku. Najvyššiu hodnotu dosiahla rentabilita výnosov v roku 2018, čo pre spoločnosť ADVOK, s. r. o. predstavovalo priaznivý stav v porovnaní s predchádzajúcim rokom 2017, kedy bola hodnota najnižšia.

c) **rentabilita tržieb (ROS)** vyjadruje, koľko zisku pripadá na jednotku tržieb:

$$ROS = \frac{\text{úctovný zisk}}{\text{tržby}} \times 100$$

Tabuľka 11 Rentabilita tržieb spoločnosti ADVOK, s. r. o. za sledované obdobie rokov 2016-2019

	2016	2017	2018	2019
Rentabilita tržieb	12,50 %	9,25 %	17,14 %	16,04 %

Zdroj: vlastné spracovanie

Rentabilita tržieb v spoločnosti ADVOK, s. r. o. mala podľa uskutočnenej finančnej analýzy mierne stúpajúci trend. Hodnoty tohto ukazovateľa sa v značnej miere približovali hodnotám rentability výnosov, nakoľko prevažoval podiel tržieb za poskytnuté služby na celkových výnosoch spoločnosti. Najvyššiu hodnotu dosahovala rentabilita tržieb v roku 2018, kedy mala hodnotu 17,14 %.

d) rentabilita celkových vložených prostriedkov (ROA) vyjadruje, koľko zisku pripadá na 1 € vložených prostriedkov:

$$ROA = \frac{\text{zisk}}{\text{priemerný stav majetku}} \times 100$$

Tabuľka 12 Rentabilita celkových vložených prostriedkov spoločnosti ADVOK, s. r. o. za sledované obdobie rokov 2016-2019

	2016	2017	2018	2019
Rentabilita celkových vložených prostriedkov	35,85 %	26,31 %	32,01 %	11,58 %

Zdroj: vlastné spracovanie

Z Tabuľky 12 vyplýva, že v roku 2016 dosahovala hodnota rentability celkových vložených prostriedkov najvyššiu hodnotu 35,85 %. V roku 2016 pripadalo na 1 € vložených prostriedkov 35 centov zisku, v roku 2017 je to 26 centov, v roku 2018 je to 32 centov a v roku 2019 len 11 centov zisku.

e) rentabilita vlastného imania (ROE) vyjadruje, koľko zisku pripadá na 1 € vlastného imania. Na základe tohto ukazovateľa podnik hodnotí, či peňažné prostriedky, ktoré vkladá do podnikania prinášajú uspokojujúci výnos:

$$ROE = \frac{\text{úctovný zisk}}{\text{priemerný stav vlastného imania}} \times 100$$

Tabuľka 13 Rentabilita vlastného imania spoločnosti ADVOK, s. r. o. za sledované obdobie rokov 2016-2019

	2016	2017	2018	2019
Rentabilita vlastného imania	83,07 %	77,62 %	88,12 %	53,19 %

Zdroj: vlastné spracovanie

Tabuľka 13 vyjadruje, že spoločnosť mala najvyššiu hodnotu rentability vlastného imania v roku 2018, kedy na jedno € vlastného imania pripadalo 88 centov zisku. Najmenšiu hodnotu rentability vlastného imania mala v roku 2019, kedy na 1 € vlastného imania pripadalo 53 centov zisku.

4.4.2 Analýza likvidity advokátskej kancelárie ADVOK, s. r. o.

V tejto kapitole diplomovej práce sme sa venovali analýze likvidity advokátskej kancelárie ADVOK, s. r. o. za sledované obdobie. Likvidita je jedným z dôležitých ukazovateľov, ktorý zobrazuje platobnú schopnosť podniku a slúži ako kritérium na meranie solventnosti podniku.

a) peňažná likvidita (likvidita prvého stupňa) by sa mala pohybovať v rozmedzí od 0,9 – 1,1.

$$L1 = \frac{\text{najlikvidnejší majetok}}{\text{krátkodobé záväzky}}$$

Medzi najlikvidnejší majetok spoločnosť zaradila krátkodobý finančný majetok a finančné účty.

Tabuľka 14 Ukazovateľ likvidity 1. stupňa za sledované obdobie rokov 2016-2019 pre spoločnosť ADVOK, s. r. o.

	2016	2017	2018	2019
Likvidita 1. stupňa	1,33 %	1,03 %	1,28 %	0,12 %

Zdroj: vlastné spracovanie

Z finančnej analýzy vyplýva, že hodnoty likvidity prvého stupňa sa v roku 2016, 2017, 2018 približovali hodnotám, ktoré by mal spĺňať podnik, t.j. 0,9-1,1. Ako vidíme, všetky hodnoty okrem roku 2019 boli vyššie ako 100%. Spoločnosť disponovala voľnými peňažnými prostriedkami a bola schopná kedykoľvek uhrádzať svoje záväzky. V roku 2019 táto hodnota predstavovala 12%, čo znamenalo, že spoločnosť nemala voľné peňažné prostriedky a nebola schopná splácať svoje záväzky riadne a včas. Sme toho názoru, že to bolo to spôsobené zvýšením záväzkov z obchodného styku spoločnosti.

b) pohotová likvidita (likvidita 2. stupňa) – pri stanovení pohotovej likvidity sa vylúčia najmenej likvidné údaje z obežného majetku:

$$L2 = \frac{\text{najlikvidnejší majetok} + \text{inkasované pohľadávky}}{\text{krátkodobé záväzky}}$$

Tabuľka 15 Ukazovateľ likvidity 2. Stupňa za sledované obdobie rokov 2016-2019

	2016	2017	2018	2019
Likvidita 2. stupňa	1,75 %	1,41 %	1,47 %	1,24 %

Zdroj: vlastné spracovanie

Z Tabuľky 15 sme zistili, že spoločnosť ADVOK, s. r. o. sa vo všetkých sledovaných obdobiach nachádza v odporúčanom intervale od 1-1,5. Výnimkou je rok 2016, kedy bola hodnota 1,75, ktorá nepredstavuje značnú odchýlku.

c) celková likvidita (likvidita 3. stupňa) – odporúčaná hodnota tohto ukazovateľa sa pohybuje v rozmedzí od 1,5 – 2,5. Ak si chce podnik zachovať svoju platobnú schopnosť, mala by byť hodnota celkovej likvidity vyššia. Avšak, veľmi vysoký ukazovateľ môže v našom prípade znamenať veľké množstvo pohľadávok, ktoré sú nevyžiteľné:

$$L3 = \frac{\text{obežný majetok}}{\text{krátkodobé záväzky}}$$

Tabuľka 16 Ukazovateľ likvidity 3. stupňa za sledované obdobie rokov 2016-2019

	2016	2017	2018	2019
Likvidita 3. stupňa	1,80 %	1,47 %	1,49 %	1,21 %

Zdroj: vlastné spracovanie

Spoločnosť ADVOK, s. r. o. sa za sledované obdobie nachádzala v odporúčanom intervale, s výnimkou roku 2019. Odchýlka od odporúčaného intervalu nebola veľká. V roku 2016 bolo v spoločnosti ADVOK, s. r. o. 1 € krátkodobých záväzkov kryté 1,80 € obežného majetku. V roku 2017 bolo 1 € krátkodobých záväzkov kryté 1,47 € obežného majetku. V roku 2018 bolo 1 € krátkodobých záväzkov kryté 1,49 € obežného majetku.

4.4.3 Analýza ukazovateľov zadlženosti v spoločnosti ADVOK, s. r. o.

Z analýzy nákladov, výnosov a výsledku hospodárenia, spoločnosti ADVOK, s. r. o. za celé sledované obdobie rokov 2016-2019 sme zistili, že spoločnosť vykazuje zisk. Advokátska kancelária bola finančne samostatná, svoju podnikateľskú činnosť financovala sama zo svojich vlastných zdrojov. Za sledované obdobie rokov 2016-2019 spoločnosť nemala žiadny bankový úver, a preto sa ukazovateľ zadlženosti rovná 0. Ukazovateľ zobrazuje vzťah cudzích zdrojov k celkovej sume majetku. S týmto ukazovateľom súvisí ukazovateľ samofinancovania, ktorý definujeme aj ako doplnkový ukazovateľ ku koeficientu zadlženosti. Súčet týchto dvoch ukazovateľov sa rovná 100%. Z tohto zistenia ukazovateľ samofinancovania v advokátskej kancelárii ADVOK, s. r. o. sa rovnal 100%. Firma bola schopná financovať svoju podnikateľskú činnosť z vlastných zdrojov.

4.5 Odporúčania pre advokátsku kanceláriu ADVOK, s. r. o. a diskusia

Podrobnou analýzou dokumentov účtovnej závierky za sledované obdobie od roku 2016 do roku 2019, ktorú tvoria konkrétne Súvahy, Výkazy ziskov a strát sme prišli k záveru, že spoločnosť ADVOK, s. r. o. vykazuje v každom sledovanom roku kladný výsledok hospodárenia po zdanení. Počas sledovaného obdobia proporcionálne narastá hodnota výsledku hospodárenia po zdanení, čo znamená, že spoločnosť ADVOK, s. r. o. je vo svojej podnikateľskej činnosti úspešná a dosahuje dobré výsledky. Hlavným cieľom každej obchodnej spoločnosti je dosahovanie zisku. Na základe analýzy konštatujeme, že spoločnosť ADVOK, s. r. o. splnila tento dlhodobý cieľ vo všetkých po sebe nasledujúcich sledovaných obdobiach. V nadväznosti na výsledok hospodárenia z finančnej činnosti treba podotknúť, že spoločnosť ADVOK, s. r. o. má vo všetkých sledovaných obdobiach záporný výsledok hospodárenia z finančnej činnosti, ktorý je spôsobený najmä vysokými nákladmi za vedenie bankových účtov a depozitnými poplatkami. Aby spoločnosť nezaznamenávala záporný výsledok hospodárenia z finančnej činnosti, odporúčame nasledovné riešenia. Operácie s finančnými prostriedkami v hotovosti na pobočkách sú spravidla finančne najnáročnejšie. Dôvodom je fakt, že v poplatkoch sú zahrnuté činnosti zamestnancov na pobočke a spracovanie platby. Preto odporúčame spoločnosti využívať elektronické bankovníctvo, elektronické služby, internetbanking. Banky taktiež ponúkajú

klientom produkty a balíky služieb, ktoré sú presne prispôsobené ich požiadavkám, preto je dôležité, aby si spoločnosť vybrala ten najvýhodnejší balík služieb, ktorý vo väčšine prípadov závisí od počtu výberov z bankomatu klientom, alebo množstva trvalých príkazov. Výberom vhodného balíka služieb banky dokáže spoločnosť ušetriť niekoľko stoviek eur ročne. Spoločnosť môže znížiť svoje náklady zrušením zasielania výpisu z účtu poštou. Výpisy z bankového účtu posielané emailom sú kontrolovateľné bez časového obmedzenia a finančnej záťaže.⁴¹ Finančné náklady však nepredstavujú výrazný podiel na celkových nákladoch spoločnosti a ich znižovanie teda nie je prioritou. Finančné náklady spoločnosti ADVOK, s. r. o. nemajú veľmi výrazný vplyv na veľkosť výsledku hospodárenia spoločnosti.

Výrazný vplyv na výsledok hospodárenia majú náklady na hospodársku činnosť v spoločnosti. Na základe analýzy nákladov na hospodársku činnosť v spoločnosti ADVOK, s. r. o. je zrejmé, že najvyššiu časť nákladov spoločnosti tvorili služby a mzdové náklady. Spoločnosť sa každoročne snaží minimalizovať svoje náklady, ktoré ovplyvňujú výsledok hospodárenia a správne fungovanie advokátskej kancelárie. V roku 2019 spoločnosť dosiahla najvyššiu hodnotu nákladov za služby, čo bolo dôsledkom zmeny sídla spoločnosti na lukratívnu adresu v Bratislave. V zmysle znižovania nákladov za služby odporúčame spoločnosti ADVOK, s. r. o. zvážiť čiastočné obmedzenie outsourcingu pre externú IT spoločnosť Alpha pro, s.r.o., ktorej advokátska kancelária platí paušálne/mesačne za služby. Spoločnosť ročne vypracuje desiatky právnych analýz, ktoré musia byť tlmočené do cudzích jazykov (anglický, nemecký, francúzsky), čo spôsobuje každoročne vynaloženie nemalých finančných prostriedkov za tlmočnicke služby. Odporúčaním pre advokátsku kanceláriu je využitie insourcingu, čím by sa výrazne znížili náklady za poskytnuté služby, využil by sa potenciál zamestnancov advokátskej kancelárie, nakoľko každý z nich ovláda minimálne jeden cudzí jazyk na odbornej úrovni.

Z uskutočnenej analýzy výnosov vyplýva, že v sledovanom období spoločnosť ADVOK, s. r. o. dosahuje rastúce výnosy, v roku 2019 dosiahla najvyššie výnosy za sledované obdobie. Ako sme uvideli v 4. kapitole, spoločnosť vynaložila v roku 2019 veľké finančné prostriedky v dôsledku zmeny miesta podnikania, vznikli vyššie náklady na nájomné, opravy a udržiavanie, sťahovanie, prepravu. Taktiež sa spoločnosť začala venovať marketingu, reklame, výrobe nových reklamných predmetov a získavaniu nových

⁴¹ KUBINEC, M. 2008. [online]. Dostupné na: <https://hnporadna.hnonline.sk/zaostrene-na-banky/298172-naklady-na-vedenie-uctu-znizuju-baliky-a-internet-banking> [cit. 2020-03-24].

klientov. Z uskutočnenej analýzy vyplýva, že všetky uvedené faktory majú vplyv na vysoké výnosy v roku 2019, ktoré oproti roku 2018 stúpili takmer o sto percent.

Na základe analýzy vybraných ukazovateľov konštatujeme, že spoločnosť ADVOK, s.r.o. je schopná zo svojich vlastných zdrojov hrať podnikateľskú činnosť a nedisponuje žiadnym bankovým úverom. Ukazovateľ samofinancovania je rovný 100%, čo vnímame ako veľmi pozitívnu situáciu. Konštatujeme, že advokátska kancelária je zdravou spoločnosťou, so schopnosťou reagovať na zmeny pri súčasných meniacich sa trhových podmienkach. V období rokov 2016 – 2019 dosahuje hodnoty vybraných ukazovateľov v odporúčaných intervaloch takmer stále. Výnimkou je rok 2019 pri likvidite 1. stupňa, kedy spoločnosť nemala voľné peňažné prostriedky a nebola schopná splácať včas svoje záväzky. Preto odporúčame, aby spoločnosť venovala pozornosť zvyšovaniu likvidity 1. a 3. stupňa, nakoľko sa nachádzala v roku 2019 mimo odporúčaného intervalu.

Aj napriek tomu, že spoločnosť ADVOK, s. r. o. dosahuje zisky, odporúčame sa zaoberať optimalizáciou nákladov. Spoločnosť by mala taktiež rozsiahlejšie využívať pracovný kapitál, analyzovať konkurenciu, reagovať na vzniknuté zmeny v legislatíve, politike a ekonomike.

V budúcnosti očakávame zvýšený dopyt po službách advokátov a právnikov, čomu nasvedčuje stúpajúci počet rozvodov, veľký záujem o právne služby v oblastiach rodinného práva, ako aj práva duševného vlastníctva, obchodného práva a vymáhania pohľadávok. Z tohto dôvodu predpokladáme, že spoločnosť bude disponovať zvýšeným počtom nových klientov. Na základe analýzy a trendov z predchádzajúcich rokov očakávame, že výsledok hospodárenia v spoločnosti ADVOK, s. r. o. bude aj naďalej stúpať a nadobúdať kladné hodnoty.

Záver

„Informácie majú cenu zlata.“ je v súčasnej dobe často používaný výrok, nakoľko najväčším pôvodcom blahobytu sú rýchle, kvalitné a overené informácie. Takýto význam majú aj informácie z účtovnej závierky a účtovníctva, ktoré patria medzi kľúčový zdroj správ o finančnej situácii podniku a výsledku hospodárenia. V súvislosti s cieľom a témou diplomovej práce je pre nás najdôležitejší zdroj informácií Výkaz ziskov a strát, ktorého funkciou je objasniť výsledok hospodárenia a spôsob jeho výpočtu. Výsledok hospodárenia vyjadruje efektívnosť a úspešnosť podnikateľského subjektu, preto je veľmi podstatné sledovanie podnikových nákladov a výnosov.

Hlavným cieľom diplomovej práce bolo priblíženie problematiky výsledku hospodárenia, jeho členenie, analýza.

Prvá kapitola obsahuje legislatívu spojenú s vedením účtovníctva a vyčíslením výsledku hospodárenia.

Druhá kapitola obsahuje cieľ diplomovej práce, ktorý sme definovali na začiatku, metodiku skúmania a metódy. Prezentáciu výsledku hospodárenia sme uskutočnili pomocou Výkazu ziskov a strát.

Tretia kapitola zahŕňa teoretické východiská týkajúce sa výsledku hospodárenia a spôsobu jeho zisťovania, vysporiadania v obchodných spoločnostiach. Charakterizovali sme schvaľovanie a zverejňovanie účtovnej závierky v roku 2019, teoreticky sme popísali i výkazy – Súvaha, Výkaz ziskov a strát, Poznámky.

Praktická časť diplomovej práce je obsiahnutá v 4. kapitole. Venovali sme sa analýze nákladov z hospodárskej a finančnej činnosti, výnosov a výsledku hospodárenia a ich časového vývoja v priebehu posledných štyroch rokov v spoločnosti ADVOK, s. r. o. Uskutočnili sme finančnú analýzu podniku prostredníctvom pomerových ukazovateľov – rentability, likvidity a zadlženosti. Pozitívnou skutočnosťou je, že spoločnosť ADVOK, s. r. o. v každom sledovanom roku vykazuje zisk, čím splňa základný cieľ, na ktorý bola založená. V zmysle výsledku hospodárenia z finančnej činnosti vykazuje spoločnosť ADVOK, s. r. o. každoročne stratu, ktorá však nie je vysoká a je spôsobená najmä depozitnými poplatkami a vysokými nákladmi na vedenie účtu. Ako riešenie pre tento stav sme navrhli využiť elektronické bankovníctvo a elektronické služby, prípadne využiť balík služieb, ktorý je presne prispôbený požiadavkám spoločnosti. Výber vhodného balíka služieb dokáže advokátska kancelária ušetriť niekoľko stoviek eur ročne.

Náklady na finančnú činnosť však výrazným spôsobom nevplývajú na výsledok hospodárenia a podstatnú časť celkových nákladov tvoria náklady z hospodárskej činnosti. Najvyššiu časť nákladov tvoria náklady za služby. Navrhujeme, aby spoločnosť optimalizovala svoje náklady prostredníctvom čiastočného obmedzenia outsourcingu pre externú spoločnosť. Ďalším návrhom na zníženie nákladov za služby je využívanie insourcingu a potenciálu zamestnancov pri vypracovaní právnych analýz v cudzom jazyku, nakoľko každý zamestnanec aktívne ovláda minimálne jeden cudzí jazyk na odbornej úrovni. Na základe analýzy výnosov sme zistili, že spoločnosť v minulom roku dosiahla najvyššie výnosy za sledované obdobie, čo pripisujeme zvýšenému marketingu, reklame, čím sa spoločnosť dostala do popredia a zvýšila záujem o svoje služby.

V rámci finančnej analýzy prostredníctvom finančných ukazovateľov sme zistili, že spoločnosť ADVOK, s. r. o. nedisponuje žiadnym bankovým úverom a je schopná z vlastných zdrojov uhrádzať podnikateľskú činnosť. V sledovanom období dosahuje hodnoty ukazovateľov, ktoré sú takmer vždy v odporúčanom intervale.

Predpokladáme, že stúpajúci trend v rozvodovosti a záujem o poskytovanie služieb týkajúcich sa rodinného práva, práva duševného vlastníctva, obchodného práva a vymáhania pohľadávok bude mať v budúcnosti za následok zvýšený dopyt po službách advokátov a výsledok hospodárenia spoločnosti bude dosahovať aj naďalej kladné hodnoty.

Zoznam použitej literatúry

Knižné zdroje:

1. BAŠTINCOVÁ, Anna. *Výsledok hospodárenia z účtovného a daňového hľadiska*. 1. vyd. Bratislava:Iura Edition, 2007. 102 s. ISBN 978-80-8078-144-6.
2. GAŠPÁROVÁ, Eva. Rozdelenie zisku a vysporiadanie straty obchodných spoločností. In: *Dane a účtovníctvo v praxi : mesačník plný informácií z oblasti daní, práva a účtovníctva*. Bratislava : Wolters Kluwer, 2016. roč. 21, č. 5, s. 33-37. ISSN 1335-7034.
3. JÍLEK, J. *Hlavní účetní systémy IFRS a US GAAP*. 1. vyd. Praha: GRADA, 2018. 199 s. Účetnictví a daně. ISBN 978-80-247-2774-5.
4. KALAVSKÁ, Anna. Priebežná účtovná závierka. In: *Teória a prax v účtovníctve a audítorstve:Zborník príspevkov z vedeckej konferencie k výsledkom vedeckoýmskumnej činnosti Katedry účtovníctva a audítorstva konanej v septembri 2012*, Bratislava:Vydavateľstvo EKONÓM, 2013, 131 s. ISBN 978-80-225-3741-4.
5. NOVOTNÁ, Ľudmila. Schvaľovanie a zverejňovanie účtovnej závierky v roku 2019. In: *Dane a účtovníctvo v praxi : mesačník plný informácií z oblasti daní, práva a účtovníctva*. Bratislava : Wolters Kluwer, 2019. roč. 24, č. 4, s. 26-32. ISSN 1335-7034.
6. SAXUNOVÁ, Darina. *Ako správne rozumieť informáciám z účtovnej závierky: rozdiely a podobnosti v USA a v SR*. Bratislava: Iura Edition, 2008, 210 s. Ekonómia. ISBN 978-80-8078-189-7.
7. SKLENKA, Miloš a kol. *Účtovníctvo podnikateľských subjektov II*. 1. vyd. Bratislava:Wolters Kluwer, 2016. 314 s. ISBN 978-80-8168-489-0
8. ŠLOSÁROVÁ, Anna. *Analýza účtovnej závierky: Aktuálne problémy v oblasti účtovnej závierky podnikateľov*. 1. vyd. Bratislava: Vydavateľstvo EKONÓM, 2015. 94 s. ISBN 978-80-225-4068-1
9. ŠLOSÁROVÁ, Anna – SILNÁ, Renáta. *Mimoriadne účtovné závierky*. 1. vyd. Bratislava: Iura Edition, 2008. 109 s. ISBN 978-80-807-8222-1.
10. ŠLOSÁROVÁ, Anna – BLAHUŠIAKOVÁ, Miriama. *Analýza účtovnej závierky*. 1. vyd. Bratislava: Vydavateľstvo EKONÓM, 2017. 440 s. ISBN 978-80-8168-589-7

11. VANHAA, John. *Podnikání v USA – Chudý Honza, bohatý John*. Praha: SnowMouse Publishing, 2010, 134 s. ISBN 978-80-254-4523-5.
12. ZALAI, K. a kol. 2008. *Finančno-ekonomická analýza podniku*. 6. vyd. Bratislava : Sprint, 2008. 170s. ISBN 978-8-89085-99-6.

Elektronické dokumenty:

13. KALETOVÁ, V. 2005. *Úplné znenie zákona o účtovníctve s komentárom*. [online]. Dostupné na: <https://www.epi.sk/odborny-clanok/Uplne-znenie-zakona-o-uctovnictve-s-komentarom.htm> [cit. 2020-03-27].
14. KAĽAVSKÁ, Anna. Výsledok hospodárenia ako ukazovateľ merania a hodnotenia výkonnosti podniku podľa slovenskej právnej úpravy [online]. In: *Výkonnosť podniku*. Poprad: Výskumný ústav ekonomiky a manažmentu, roč. 1, č. 3/2011, 78 s. [29.10.2019]. ISSN 1338-435X. Dostupné na: <https://sekarl.euba.sk/arl-eu/sk/csg/?repo=eurepo&key=88860371099>
15. KUBINEC, M. 2008. [online]. *Náklady na vedenie účtu znižujú balíky a internet banking*. In: *Hospodárske noviny*. Dostupné na: <https://hnporadna.hnonline.sk/zaostrene-na-banky/298172-naklady-na-vedenie-uctu-znizuju-baliky-a-internet-banking> [cit. 2020-03-24].
16. Managementmania.com. 2016. [online]. Dostupné na: <https://managementmania.com/sk/cisty-zisk-eat> [cit. 2019-11-21].
17. Managementmania.com. 2016. [online]. Dostupné na: <https://managementmania.com/sk/zisk-pred-zdanenim-ebt> [cit. 2019-11-23].
18. Managementmania.com. 2016. [online]. Dostupné na: <https://managementmania.com/cs/zisk-pred-zdanenim-a-uroky> [cit. 2019-11-23].
19. Managementmania.com. 2016. [online]. Dostupné na: <https://managementmania.com/sk/zisk-pred-zdanenim-urokmi-a-odpismi> [cit. 2020-04-23].
20. Managementmania.com. 2016. [online]. Dostupné na: <https://managementmania.com/sk/cisty-prevadzkovy-zisk-po-zdaneni> [cit. 2020-04-23].
21. Managementmania.com. 2016. [online]. Dostupné na: <https://managementmania.com/sk/ekonomicky-zisk> [cit. 2020-04-23].

22. POHLÓD, J. a kol. 2005. *Zákon o dani z príjmov - komentár*. [online]. Dostupné na: <https://www.epi.sk/odborny-clanok/Zakon-o-dani-z-prijmov-komentar.htm> [cit. 2020-03-27].
23. ROUSE, M. 2018. [online]. Dostupné na: <https://searchcio.techtarget.com/definition/Sarbanes-Oxley-Act> [cit. 2020-03-25].
24. RUSNÁKOVÁ, J. 2012. *Medzinárodná harmonizácia účtovníctva*. [online]. Dostupné na: <https://www.ako-uctovat.sk/clanok.php?t=Medzinarodna-harmonizacia-uctovnictva&idc=73> [cit. 2020-03-30].
25. ŠUTYOVÁ, Z. 2020. *Pripočítateľné položky v roku 2020 (v daňovom priznaní za rok 2019)*. [online]. Dostupné na: <https://www.podnikajte.sk/dan-z-prijmov/pripocitatelne-polozky-2020-v-danovom-za-rok-2019> [cit. 2020-03-27].
26. ŠUTYOVÁ, Z. 2020. *Odpočítateľné položky v roku 2020 (v daňovom priznaní za rok 2019)*. [online]. Dostupné na <https://www.podnikajte.sk/dan-z-prijmov/odpocitatelne-polozky-2020-v-danovom-za-rok-2019> [cit. 2020-03-27].
27. ÚČTUJ.SK. 2014. *História vzniku účtovníctva*. [online]. Dostupné na: <http://uctuj.sk/uctovnictvo/historia-vzniku-uctovnictva/7706/> [cit. 2020-03-30].

Legislatívne predpisy:

28. Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov
29. Zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov.
30. Zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov.
31. Zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov.

Ostatné zdroje:

32. Ministerstvo financií Slovenskej republiky. Dostupné na: <https://www.mfsr.sk/sk/>
33. Register účtovných závierok. Dostupné na: <http://www.registeruz.sk/cruz-public/domain/accountingentity/simplesearch>

Interné zdroje spoločnosti ADVOK, s. r. o.

34. Súvaha spoločnosti ADVOK, s. r. o. za rok 2016
35. Súvaha spoločnosti ADVOK, s. r. o. za rok 2017
36. Súvaha spoločnosti ADVOK, s. r. o. za rok 2018
37. Súvaha spoločnosti ADVOK, s. r. o. za rok 2019
38. Výročná správa ADVOK, s. r. o. za rok 2016

39. Výročná správa ADVOK, s. r. o. za rok 2017
40. Výročná správa ADVOK, s. r. o. za rok 2018
41. Výročná správa ADVOK, s. r. o. za rok 2019
42. Výkaz ziskov a strát spoločnosti ADVOK, s. r. o. za rok 2016
43. Výkaz ziskov a strát spoločnosti ADVOK, s. r. o. za rok 2017
44. Výkaz ziskov a strát spoločnosti ADVOK, s. r. o. za rok 2018
45. Výkaz ziskov a strát spoločnosti ADVOK, s. r. o. za rok 2019